

CYNGOR SIR YNYS MÔN <u>Templed Adroddiad Craffu</u>	
Pwyllgor:	Pwyllgor Partneriaethau ac Adfywio
Dyddiad:	12 Tachwedd 2019
Pwnc:	Y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol
Pwrpas yr Adroddiad:	Adroddiad blynyddol i'r pwyllgor craffu
Cadeirydd Craffu:	Y Cynghorydd Gwilym Jones
Deilydd/Deiliaid Portffolio:	Y Cynghorydd Alun Mummery
Pennaeth Gwasanaeth:	Mae swyddog cefnogi partneriaethau'r ddwy sir wedi'i leoli o fewn Awdurdod Lleol Gwynedd, arweinydd y Gwasanaeth Diogelwch Cymunedol yn Ynys Môn yw Ned Michael, a Morwena Edwards (ALI Gwynedd) yw cadeirydd y Bartneriaeth.
Awdur yr Adroddiad: Rhif Ffôn: E-bost:	Catherine E Roberts - Uwch Swyddog Gweithredol Diogelwch Cymunedol ar gyfer Gwynedd a Môn 01286 679047 Catherineeirlysroberts@gwynedd.llyw.cymru
Aelodau Lleol:	Yn berthnasol i'r holl aelodau

1 - Argymhelliad/ion

Nodi cynnwys yr adroddiad a'r dogfennau atodol, a nodi a yw'r Pwyllgor Craffu yn cefnogi'r blaenoriaethau a chyfeiriad y gwaith i'r dyfodol.

2 - Cysylltiad i Gynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Eraill

Mae gofyn i'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol adrodd yn ffurfiol i'r pwyllgor hwn bob blwyddyn er mwyn cyflwyno trosolwg o weithgareddau. Mae hyn yn sicrhau bod y Bartneriaeth yn cyflawni ei hymrwymiaadau yn unol ag adrannau 19 a 20, Deddf Cyfiawnder Troseddol a'r Heddlu 2006.

Dyletswydd y pwyllgor yw craffu gwaith y Bartneriaeth, yn hytrach na gwaith yr aelodau (cyrff) unigol.

3 - Egwyddorion sy'n Arwain yr Aelodau Craffu

Bydd y gyfres o egwyddorion a ganlyn arweiniol o gymorth i'r Aelodau wrth graffu'r pwnc hwn:

3.1 Y cwsmer/dinesydd [edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt pobl leol]

3.2 Gwerth [a yw cynlluniau a chynigion yn economaidd yn effeithlon ac yn effeithiol? Hefyd, edrych ar ofynion ehangach buddion cymunedol]

3.3 Risg [edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt gwytnwch a thrawsffurfio gwasanaeth. Mae'n ymwneud â throsglwyddo o wasanaeth traddodiadol i un sydd wedi'i drawsffurfio ac yn ymwneud â gwytnwch y gwasanaeth sydd wedi'i drawsffurfio pan ddaw i rym]

3.4 Canolbwyntio ar y system (gan gynnwys datblygu'r sefydliad) [Sicrhau bod gan y Cyngor a'i bartneriaid systemau mewn grym i sicrhau eu bod yn medru gweithredu'r trawsnewidiad yn ddidrafferth, yn effeithlon a heb gael effaith negyddol ar ddarparu'r gwasanaeth]

3.5 Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt:

- Tymor hir
- Ataliaeth
- Integreiddio
- Cydweithio
- Ymgysylltiad

[canolbwyntio ar lesiant]

4 - Cwestiynau Craffu Allweddol

- A yw'r pwyllgor yn cytuno gyda blaenoriaethau'r Bartneriaeth, sy'n seiliedig ar broses asesu anghenion ranbarthol?
- A yw'r pwyllgor yn cytuno gyda'r prif gerrig milltir sydd wedi'u datblygu i ddarparu'r gwasanaeth yn lleol yn y cyfnod i ddod?
- A yw'r pwyllgor yn ystyried fod y cynllun gweithredu yn ddigon gwydn, i ymdrin ag agweddau o'r meysydd blaenoriaeth?
- A oes gan y pwyllgor unrhyw geisiadau am wybodaeth ychwanegol benodol i gyfrannu at adroddiadau yn y dyfodol?
- ar sail yr adnoddau sydd mewn lle ar hyn o bryd i gefnogi gwaith y bartneriaeth, ydi'r sefyllfa yn edrych yn gynaliadwy.

5 - Y Cefndir / Cyd-destun

CEFNDIR -

Mae dyletswydd statudol ar Awdurdodau Lleol yn unol â Deddf Trosedd ac Anrhefn 1998, a'r diwygiadau dilynol yn sgîl deddf Heddlu a Chyfiawnder Troseddol 2002 a 2006, i weithio mewn partneriaeth gyda'r Heddlu, y Gwasanaeth Iechyd, y Gwasanaeth Prawf a'r Gwasanaeth Tân ac Achub i roi sylw i'r agenda diogelwch cymunedol yn lleol. Dyma'r prif asiantaethau sy'n ffurfio'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol. Mae gan y Bartneriaeth ddyletswydd i ymdrin â -

- Throsedd ac Anrhefn
- Camddefnyddio Sylweddau
- Lleihau Aildroseddu

- Cyflwyno asesiad strategol i adnabod blaenoriaethau (gwaith sydd bellach yn cael ei wneud yn rhanbarthol)
- Rhoi cynlluniau ar waith i ymdrin â'r blaenoriaethau hyn (mae cynllun bellach yn bodoli ar sail rhanbarthol a lleol)

Mae partneriaeth wedi bodoli yn Ynys Môn a Gwynedd ers 1998. Fodd bynnag, mae wedi gweithredu fel Partneriaeth ddwy-sir ers 2013-14

Fel aelod statudol o'r Bartneriaeth, mae'n bwysig bod yr ALL yn cael ei gynrychioli'n briodol. Cyflawnir hyn drwy bresenoldeb yr aelod lleol presennol gyda phortffolio Diogelwch Cymunedol, sef Alun Mummery, a'r prif swyddog gyda chyfrifoldeb am y gwaith, sef Annwen Morgan, sydd wedi cadeirio'r grŵp dros y tair blynedd diwethaf (Ar y cyd â swyddog o Wynedd).

BLAENORIAETHAU/DOGFENNAU'R BARTNERIAETH AR GYFER CRAFFU -

Mae'r bartneriaeth yn gweithio'n unol â chynllun blynyddol, sy'n seiliedig ar gynllun rhanbarthol tair blynedd. Atodir adroddiad perfformiad diwedd blwyddyn 2018/19 a chynllun 2019/20 (atodiadau 1,2)

Mae saith blaenoriaeth yn denu sylw'r Bartneriaeth. Dyma'r blaenoriaethau ar gyfer 2018/19 a 2019/20. Mae'r blaenoriaethau hyn yn seiliedig ar asesiad strategol rhanbarthol, cynllun Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd, a chynllun rhanbarthol y Bwrdd Cymunedau Diogel. Y blaenoriaethau yw -

- Lleihau troseddau a chanddynt ddioddefwyr (troseddau meddiangar yn unig)
- Lleihau Ymddygiad Gwrthgymdeithasol
- Cefnogi pobl fregus i'w hatal rhag bod yn ddioddefwyr trosedd
- Codi hyder i adrodd am ddigwyddiadau o gam-drin domestig
- Codi hyder i adrodd am gam-drin rhywiol
- Mynd i'r afael â chamddefnyddio sylweddau yn yr ardal
- Lleihau Aildroseddu

Y PRIF NEGESEUON SY'N DEILLIO O WEITHGARWCH 2018/19 -

Atodir adroddiad diwedd blwyddyn y Bartneriaeth. Mae'r adroddiad yn dangos y sefyllfa mewn perthynas â'r blaenoriaethau uchod, sef -

- Yn 2018/19, bu cynnydd o 20.7% mewn **Troseddu sy'n seiliedig ar Ddioddefwyr** yn Ynys Môn. Roedd dadansoddiad yn dangos mai gwelliannau mewn effeithiolrwydd adrodd am droseddau, a ddaeth i rym ym mis Ebrill 2018, yn hytrach na chynnydd mewn troseddu oedd yn gyfrifol am y cynnydd hwn. Gwelir cynnydd yn Ynys Môn eto hyd yn hyn eleni (5.5%), ond mae lefelau troseddu sy'n seiliedig ar ddioddefwyr wedi sefydlogi dros y misoedd diwethaf. Mae lefel troseddu sy'n seiliedig ar ddioddefwyr yn Ynys Môn o gymharu â'i Grwpiau Mwyaf Tebyg (MSG) yn is na'r cyfartaledd.

- Gwelodd Ynys Môn ostyngiad o -5.7% mewn **Troseddu Meddiangar**, gan gynnwys byrgleriaeth breswyl, yn hanner cyntaf 2019/20 o gymharu â'r un cyfnod y llynedd. O gymharu gyda'i MSG, mae troseddu meddiangar yn Ynys Môn yn llawer is na'r cyfartaledd.
- Mae nifer y **dioddefwyr sy'n dioddef o drosedd fwy nag unwaith** (3 neu fwy mewn 12 mis) yn parhau i gynyddu yn Ynys Môn yn 2019/20 o gymharu â'r un cyfnod y llynedd. Mae tystiolaeth eto o'r patrwm hwn ar draws Gogledd Cymru yn ei gyfanrwydd. Mae newidiadau yn y prosesau cofnodi wedi cael effaith sylweddol ar lefelau troseddau treisgar, sydd wedi arwain at fwy o ddioddefwyr sydd wedi dioddef fwy nag unwaith yn cael eu hadnabod.
- Mae'r **ymddygiad gwrthgymdeithasol** a adroddwyd i Heddlu Gogledd Cymru yn hynod dymhorol gyda nifer llawer uwch o ddigwyddiadau wedi'u hadrodd yn ystod misoedd yr haf o gymharu â misoedd y gaeaf. Mae lefelau YGG a gofnodwyd yn Ynys Môn yn 2019/20 ychydig yn is o gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Mae dioddefwyr sy'n dioddef fwy nag unwaith, lleoliadau a dioddefwyr bregus risg uchel yn cael eu cyfeirio am adolygiad i grŵp tasg amlasiantaethol bob mis.

Cafwyd sawl problem YGG yn ardal Caergybi yn ddiweddar, yn benodol yn McDonald's a'r ardal gyfagos. Cafodd llawer o waith ei wneud yng nghyswllt y digwyddiadau yn McDonald's lle lluniwyd cynllun Plismona sy'n Canolbwyntio ar Broblem gan Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu (PCSO's) i oresgyn y problemau oedd yn cael eu hadrodd gan staff a'r cyhoedd. Cafodd problemau eu datrys drwy addysg ac ymgysylltu ar y cyd â McDonald's ac enillodd y prosiect wobr yng Ngwobrau Datrys Problemau Heddlu Gogledd Cymru yn ddiweddar.

- Mae **Troseddau Casineb** yn Ynys Môn wedi gostwng o -40% yn hanner cyntaf 2019/20 wrth gymharu â'r un cyfnod yn 2018/19, gyda 24 trosedd wedi'i chofnodi eleni hyd yn hyn o gymharu â 40 y llynedd.
- Mae adroddiadau am **Droseddau Domestig** yn Ynys Môn wedi gostwng yn hanner cyntaf 2019/20. Mae **dioddefwyr sy'n dioddef o Gam-drin Domestig fwy nag unwaith** yn Ynys Môn hefyd wedi gweld gostyngiad yn 2019/20 wrth gymharu â'r flwyddyn flaenorol, gyda 64 o ddioddefwyr sy'n dioddef fwy nag unwaith eleni hyd yn hyn o gymharu â 99 y llynedd.
- Mae lefelau **Trais Rhywiol Risg Uchel** a gofnodwyd yn Ynys Môn wedi gostwng o -37.7% yn hanner cyntaf 2019/20 o gymharu â'r flwyddyn flaenorol. O gymharu gyda'i MSG, mae troseddu rhywiol yn Ynys Môn yn uwch na'r cyfartaledd.
- **Ail-droseddwyr** yw unigolion dros 18 oed sydd wedi cyflawni trosedd ar dri achlysur neu fwy mewn 12 mis; felly, ciplun o'r 12 mis blaenorol yw'r gwerth ar gyfer bob mis. Mae nifer yr **ail-droseddwyr** yn Ynys Môn wedi aros yn sefydlog yn hanner cyntaf 2019/20 ac wedi gostwng o 61.4% o gymharu â'r flwyddyn flaenorol.

PRIF LWYDDIANNAU 2018/19 -

- O'r 40 gweithred yng nghynllun 2018/19, ar ddiwedd y flwyddyn, roedd 37 yn wyrdd (cyflawnwyd), un yn ambr (gwaith wedi'i wneud ond heb ei gwblhau) a dwy yn goch (heb ei chwblhau).
- Roedd y weithred ambr yn ymwneud â chanfod adeilad newydd ym Mangor i'r gwasanaethau Camddefnyddio Sylweddau weithio ynddo. Ni chyflawnwyd hyn ac mae'r gwaith yn parhau i geisio canfod eiddo priodol.
- Roedd y ddwy weithred goch yn ymwneud â (1) gofynion Llywodraeth Cymru i gyflwyno'r Fframwaith Hyfforddi Cenedlaethol ar gam-drin domestig ym mhob Awdurdod Lleol. Mae'r gwaith hwn wedi symud ymlaen yn dda yn Ynys Môn, ond nid heb ei anawsterau, yn unol â'r hyn sydd wedi digwydd yn y rhan fwyaf o Awdurdodau Lleol. Canfu ALI Gwynedd hefyd fod gweithredu'r hyfforddiant hwn yn heriol, er bod gwaith yn parhau, ac mae pob ymdrech yn cael ei wneud i oresgyn y rhwystrau. (2) Mae'r ail yn ymwneud â gwaith sydd ei angen i fonitro effeithlonrwydd gorchmynion diogelu mannau agored cyhoeddus (PSPO), na chyflawnwyd eleni, ond mae bellach yn ddarn o waith sy'n cael ei wneud gyda'r Heddlu (gweler cerrig milltir y dyfodol).
- Mae'r bartneriaeth wedi bod yn defnyddio'r mesurau perfformiad newydd a ddatblygwyd ar ddiwedd y flwyddyn ddiwethaf.
- Yn ystod cyfnod y Nadolig, llwyddodd y Bartneriaeth i gael arian grant ychwanegol gan Fwrdd Cynllunio Ardal Gogledd Cymru (camddefnyddio sylweddau) i ariannu datgelwyr metel ychwanegol (ar gyfer cyllyll ac ati), camerâu a wisgir ar y corff ac arian ar gyfer bugeiliaid y Stryd ym Mangor, er mwyn cynorthwyo'r Heddlu yn ystod y cyfnod prysur hwn.
- O ran y sefyllfa sy'n ymwneud ag Adolygiadau Lladdiad Domestig (DHR), mae'r bartneriaeth ddwy-sir ar hyn o bryd yn arwain ar un (yng Ngwynedd). Ers y cyfnod adrodd diwethaf, mae un DHR wedi'i gwblhau a'i dderbyn gan y Swyddfa Gartref, er nad yw wedi'i gyhoeddi oherwydd pryderon diogelu parhaus. Ers iddynt ddod yn ymrwymiad statudol yn 2012, mae Gwynedd wedi ymgymryd â thri adolygiad, nid yw Ynys Môn wedi cael unrhyw un hyd yma. Cafwyd wyth adolygiad drwy ogledd Cymru i gyd.
- Mae grŵp gweithredol yn Ynys Môn - a adwaenir fel cyfarfod bregus a rheoli risg (VARM- vulnerable adult referral mechanism), yn dal i weithredu yn Ynys Môn, er ein bod yn aros o hyd am fersiwn terfynol y gwerthusiad. Erbyn hyn, rydym yn gweithio ar beilot posib o'r un strwythur yng Ngwynedd.
- Mae gofynion Deddf newydd Llywodraeth Cymru ar Drais yn Erbyn Merched, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (VAWDASV), eisoes wedi arwain at:
 - o Benodi Ymgynghorydd rhanbarthol newydd
 - o Sefydlu Bwrdd rhanbarthol i oruchwylio datblygiad proses strategaeth a chomisiynu rhanbarthol newydd
 - o Datblygu strategaeth VAWDASV ranbarthol, y mae Llywodraeth Cymru wedi'i derbyn.
 - o Eleni, symudodd y cydlynnydd lleol sy'n gweithio yn Ynys Môn a Gwynedd i weithio yn y tîm rhanbarthol.

- Mae'r gwasanaeth camddefnyddio sylweddau newydd i'r ddwy sir ar gyfer plant a phobl ifanc wedi cael ei sefydlu yn y cyfnod hwn, ac ers y cyfnod adrodd diwethaf, mae aelod olaf y tîm wedi cael ei benodi.
- Mae'r bartneriaeth hefyd wedi bod yn llwyddiannus wrth gadw arian gan grant rhanbarthol VAWDASV, i gomisiynu'r rhaglen Tadau Gofalgar am ddeuddeg mis arall. Cwrs gwirfoddol, sy'n ymdrech i wella agweddau ac ymddygiadau tadau 'problemus'.
- Her sylweddol newydd yng Ngogledd Cymru, nid yn annhebyg i sawl ardal arall bellach, yw'r agenda Llinellau Sirol (gangiau cyffuriau cyfundrefnol), mae yna fygythiad sylweddol i Ogledd Cymru gan gangiau o'r fath sy'n dod o ardaloedd Manceinion a Mersi ac yn sefydlu gweithgarwch gwerthu cyffuriau yn yr ardal. Dros y cyfnod adrodd hwn, mae'r ddau Awdurdod Lleol wedi bod yn rhan o ymdrech amlasiantaethol i ddatblygu asesiad anghenion Llinellau Sirol ar gyfer y rhanbarth. Mae llawer o waith codi ymwybyddiaeth wedi bod yn y misoedd diwethaf, ac mae grŵp gangiau trosedd cyfundrefnol dwy-sirol wedi'i arwain gan yr Heddlu, wedi cael ei sefydlu.
- Mae Llywodraeth Cymru wedi cymeradwyo buddsoddiad cyfalaf i wella adeilad Craig Hyfryd yng Nghaergybi, lle mae'r ddarpariaeth camddefnyddio sylweddau wedi'i lleoli. Ers y cyfnod adrodd diwethaf, rhoddwyd caniatâd cynllunio i wneud addasiadau a bydd gwaith uwchraddio yn parhau dros y misoedd nesaf.
- Ers yr adroddiad diwethaf, mae gweithiwr teulu newydd ar gyfer camddefnyddio sylweddau ac iechyd meddwl bellach wedi cael ei benodi, sydd wedi'i leoli o fewn gwasanaethau plant yn Ynys Môn. Mae gwasanaethau Plant Ynys Môn wedi bod yn gweithio ochr yn ochr â'r Heddlu i ddatblygu rhaglen hyfforddi a chefnogi ACE (profiadau niweidiol yn ystod plentyndod), yn bennaf ar gyfer staff yr Heddlu, ond hefyd i rai aelodau o staff ALI ac eraill. Mae llawer wedi cael ei wneud i wella ansawdd dull yr Heddlu o adrodd am faterion diogelu i'r gwasanaethau Plant, yn ogystal â gwaith i wella ymyrraeth gynnar a modelau cydweithio. Mae'r gwaith yn parhau.
- Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, rydym wedi gweithio o fewn y ddau ALI i drosi grant diwethaf y Bartneriaeth (Troseddu Ieuencid), fel sy'n ofynnol gan Lywodraeth Cymru, i'r rhaglen Cyllido Hyblyg newydd. Golyga hyn nad yw'r bartneriaeth bellach yn derbyn unrhyw gyllid uniongyrchol o arian grant. Hefyd, ers y cyfnod adrodd diwethaf, mae'r tîm diogelwch cymunedol sy'n cefnogi'r gwaith hwn wedi'i leihau i un aelod o staff. Mae trafodaethau yn parhau i newid y prosiect a'r rôl fonitro wedi i ddeiliad y swydd adael ym mis Rhagfyr 2018. Mae'r cydlynnydd Cam-drin domestig wedi symud i swydd ranbarthol yn unol ag amodau'r grant cyllido. Golyga hyn fod y tîm lleol wedi lleihau o saith aelod yn 2014 i un ar hyn o bryd.

PRIF GERRIG MILLTIR 2019/20 –

Yn anffodus, mae'r bartneriaeth yn cynnal adolygiad Lladdiad Domestig ar hyn o bryd, yn sgîl marwolaeth yng Ngwynedd ym mis Gorffennaf 2017. Gobeithiwn y bydd yr adolygiad wedi'i gwblhau a'i anfon i'r Swyddfa Gartref yn fuan. Bydd y gweithgarwch hwn yn gofyn am lefel benodol o ymrwymiad ac amser unwaith eto eleni gan y swyddog cefnogi.

- Yn ystod y cyfnod nesaf, bydd y Bartneriaeth yn ymgysylltu â Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus y ddwy sir er mwyn sefydlu sut fydd fframweithiau cysylltu ac adrodd rhwng y partneriaethau yn gweithio yn y dyfodol.
- Mae'r Bwrdd Cymunedau Diogel rhanbarthol wedi bod yn arwain ar ad-drefnu cynllun y grwpiau rhanbarthol. Mae'r gwaith hwn yn parhau ond gall olygu newid sylweddol yn y modd mae gwaith rhanbarthol yn cael ei wneud yn y dyfodol mewn perthynas ag ambell ffrwd gwaith Diogelwch Cymunedol.
- Ymgymryd â'r broses gyfreithiol o ystyried ac, o bosib, gweithredu gorchymyn diogelu mannau cyhoeddus newydd ym Mangor - gan gynnwys cynnal ymgynghoriad cyhoeddus.
- Un o'r gweithredoedd sydd yn dal heb ei gwblhau ers y cynllun diwethaf yw adolygu'r PSPOs, a cheir pedwar yn Ynys Môn a saith yng Ngwynedd. Rhoddir y gorchmynion hyn yn eu lle gan Awdurdodau Lleol ac fe'u dylunnir i leihau ymddygiad gwrthgymdeithasol. Yn y lle cyntaf, bwriedir iddynt fod yn eu lle am dair blynedd, er y gellir eu hymestyn, yn unol â'r hyn sydd wedi digwydd gyda gorchmynion presennol. Fodd bynnag, oherwydd newid mewn deddfwriaeth yn 2014 a newidiodd natur y gorchmynion yn 2017, bydd pob gorchymyn presennol yn dod i ben ym mis Hydref 2020 (ac eithrio'r gorchymyn mwyaf diweddar ym Mangor). Er mwyn sicrhau bod y gorchmynion yn cael eu hadolygu o ran eu sail tystiolaeth a'u heffeithiolrwydd, rydym yn gweithio gyda'r Heddlu i adnabod data priodol, fel y gellir gwneud penderfyniadau deallus ynglŷn â'r PSPOs y flwyddyn nesaf.
- Yn ystod y blynnyddoedd diwethaf, mae Llywodraeth Cymru wedi comisiynu adolygiad pellach ar ddiogelwch cymunedol drwy Gymru gyfan. Bydd adroddiadau cynnydd yr holl gynlluniau gwaith sy'n gysylltiedig â'r datblygiad hwn yn cael eu rhannu'n rheolaidd gydag aelodau'r bartneriaeth. Hyd yn hyn, ni nodwyd unrhyw gyfleoedd cyllido ychwanegol. Y nod yw cael glasbrint ar gyfer materion cyfiawnder yng Nghymru.
- Mae ALI Ynys Môn wedi cynnal archwiliad o ddyletswydd Prevent (radicaleiddio) ac mae gwaith bellach yn cael ei wneud i fynd i'r afael ag argymhellion yr archwiliad. Mae hyn yn cynnwys datblygu asesiad yn seiliedig ar risg sy'n deillio o'r Proffil Lleol Gwrth-derfysgaeth rhanbarthol. Bydd hwn yn gynllun dwy-sir. Yn ffodus, mae'r ddwy sir yn ardaloedd sydd â lefel risg isel iawn.
- Gweithio gyda'r Heddlu, lledaenu gwybodaeth am ymwybyddiaeth o ddiogelwch ac ymwybyddiaeth o alcohol yn ystod Wythnos y Glas ym Mangor.
- Mae menter ar y cyd rhwng Diogelwch Cymunedol a Gwarchod y Cyhoedd yn y ddwy Sir wedi arwain at gefnogaeth i ymgyrch Rhuban Gwyn (terfynu trais yn erbyn merched) gan yrwyr tacsis trwyddedig.
- Rydym yn defnyddio'r grŵp llywio MARAC lleol (cynadleddau asesu risg amlasiantaethol - edrych ar achosion cam-drin domestig) fel modd o fwydo i'r broses adolygu MARAC Rhanbarthol. Yn y cyfnod nesaf, gallai hyn olygu symud i broses llywio MARAC rhanbarthol, cynigir hyn fel y ffordd fwyaf effeithlon ymlaen i'r Bwrdd rhanbarthol ac rydym yn disgwyl am fanylion y broses newydd.
- Bydd y ddau Awdurdod Lleol yn cymryd rhan mewn gwaith a arweinir gan yr Heddlu ar ddatblygu proffiliau cymunedol, gyda'r bwriad o gynorthwyo drwy ddyrannu adnoddau yn effeithlon.
- Gweithredu'r cynllun sydd ynghlwm. Mae rhai o'r prif ddatblygiadau'n cynnwys -

- o Codi ymwybyddiaeth a monitro gwerthiannau cyllyll i bobl dan oed.
- o Cyfrannu at waith yr Heddlu o ran datblygu proffiliau cymunedol
- o Gweithio gyda'r Heddlu i adnabod ffyrdd o dystiolaethu'r angen i barhau â'r PSPOs (wedi'u gosod gan yr ALI)
- o Sicrhau bod y MARAC Lleol (Cynhadledd asesu risg amlasiantaethol - sy'n ymdrin â dioddefwyr cam-drin domestig) yn uno'n briodol â'r model newydd ar gyfer grŵp rhanbarthol, os mai hynny fydd y penderfyniad terfynol.
- o Cyflwyno'r model ACE i Wynedd gan weithio gyda phartneriaid yr Heddlu i adnabod cyfleoedd i wella diogelu ac ymyrraeth gynnar.
- o Gweithio gyda phartneriaid ar ddatblygu gwaith rheoli Troseddwr Integredig yn y rhanbarth

6 - Asesiad Effaith Cydraddoldeb

Nid yw'r adroddiad blynyddol yn cynnwys cyfeiriad at unrhyw ddatblygiadau, y tybir iddynt gael effaith anffafriol ar unrhyw un o'r grwpiau a warchodir

7 - Goblygiadau Ariannol

Nid yw'r adroddiad yn nodi unrhyw oblygiadau ariannol penodol i'r Awdurdod Lleol

8 - Atodiadau:

1. Adroddiad Diwedd y Flwyddyn 2018/19
2. Cynllun Gweithredu 2019/20

9 - Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am wybodaeth bellach):

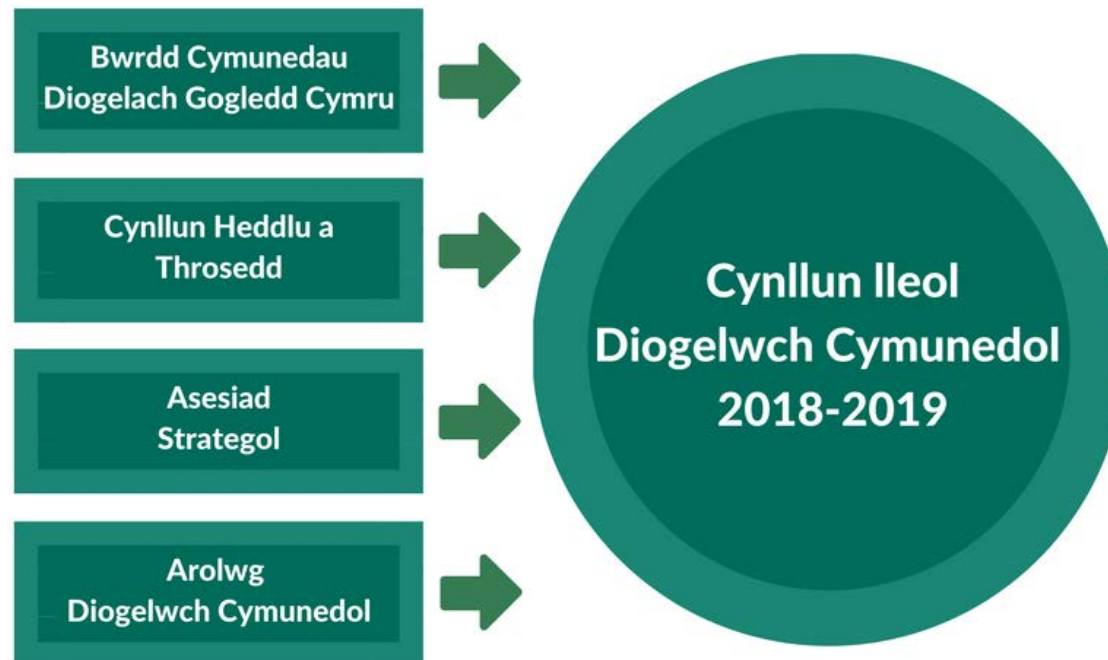
Dim

Cynllun Lleol Gwynedd ac Ynys Môn 2018-19

Bwriad y cynllun dilynol ar gyfer 2018/19 yw adeiladu ar y gwaith eang a wnaed dros y blynyddoedd diweddar sydd wedi arwain at leihad sylweddol mewn Trosedd ac Anrhefn yn siroedd Gwynedd ac Ynys Môn.

Bydd y Cynllun yn canolbwyntio ar feysydd gwaith a fydd yn cael eu datblygu yn ystod 2018/19, gan gymryd i ystyriaeth arolwg diweddar diogelwch cymunedol a gomisiynwyd yng Ngwynedd a Môn. Bydd dadansoddiad pellach o'r canlyniadau yn cynorthwyo i lunio rhai o'r allbynnau, a byddwn yn ymateb yn unol â hynny. Bydd y cynllun hefyd yn ystyried yr asesiad strategol, yn ogystal â'r canllawiau a'r blaenoriaethau a sefydlwyd gan y Bwrdd Rhanbarthol.

Fodd bynnag, byddwn hefyd yn nodi'r meysydd gwaith sydd eisoes wedi'u sefydlu, ond gan barhau i gyfrannu tuag at ein ffocws a'r meysydd blaenoriaeth.

Meysydd gwaith blaenoriaeth Gwynedd ac Ynys Môn sy'n gysylltiedig â Chynllun y Comisiynydd Heddlu a Throsedd ac agenda diogelwch cymunedol y Bwrdd Cymunedau Diogel GC yw:

1

Ffocws:

Lleihau troseddau sy'n seiliedig ar ddiodeffwyr (troseddau meddiangar yn unig)

Troseddau wrth ddefnydd technoleg

Byrgleriaeth ddomestig

Mesurau:

1. Pob trosedd sy'n seiliedig ar y ddiodeffwr

2. Nifer y bobl sy'n diodeff trosedd dro ar ôl tro (3 neu ragor mewn 12 mis)

3. Byrgleriaeth breswyl (dangosydd newydd)

C

Angen gweithred ar unwaith

M

Gweithred neu brosiect ar y trywydd iawn, ond heb ei gwblhau eto. Adolygu ym mhob cyfarfod PDC.

G

Gweithred neu brosiect wedi cyflawni

Diweddariad heb ei dderbyn gan y swyddog dynodedig

Camau gweithredu a phrosiectau 2018/19	Dyddiad Targed	Cyfrifoldeb	Allbynnau	Cynnydd	Statws cwblhau (CMG)
Sefydlu grŵp effeithiol troseddau cyfundrefnol (OCG) ar gyfer rhanbarth Gorllewin (Gwynedd ac Ynys Môn)	CH1 CH1 CH4	Amlasiantaeth	1. Sefydlu grŵp ✓ 2. Y ddau wasanaeth Amddiffyn y Cyhoedd, yn aelodau o'r grŵp ✓ 3. Monitro allbynnau	Sefydlwyd grŵp troseddau cyfundrefnol newydd, gydag aelodaeth gan wasanaethau Amddiffyn y Cyhoedd y ddau Gyngor. Parhau i fonitro canlyniadau arfaethedig.	G
Gwella rhannu gwybodaeth rhwng Gwasanaeth Cymdeithasol ac Amddiffyn y Cyhoedd parthed diodeffwyr sgâm	CH3	Tîm PDC All, Gwasanaeth Cymdeithasol ac Amddiffyn y Cyhoedd	4. Hwyluso trafodaethau rhwng adrannau perthnasol a sefydlu proses i'w rhoi ar waith	Hyfforddiant wedi trefnu ar gyfer staff gofal cartref a gweithwyr cefnogol i godi ymwybyddiaeth trosedd ar garreg y drws. Mae'r Heddlu hefyd yn codi ymwybyddiaeth o linellau sirol	G
Gwasanaeth Tai Ynys Môn a Chartrefi Cymunedol Gwynedd (CCG) yn cyflwyno strategaeth cynhwysiant digidol; angen ei fonitro i sicrhau nad yw'n cael effaith groes drwy gynyddu tlodi ac unigedd	CH4	Gwasanaeth Tai a CCG	5. Strategaeth mewn lle ✓ 6. Monitro cynnyrch at diwedd y flwyddyn i asesu os oes unrhyw ganlyniad anfwriadol yn nhermau y rhai sydd yn agored i niwed	Strategaeth cynhwysiant digidol wedi lansio ac yn barod i fynd yn fyw ar wefan CCG. Strategaethau mewn lle gan Tai YM	G

	Ynys Môn i gyflwyno Parth Rheoli Galw heb Wahoddiad yn ôl yr angen	CH3	Gwarchod y Cyhoedd Ynys Môn	7. Monitro llwyddiant y nifer ardaloedd oedd yn llwyddiannus i dderbyn Parth erbyn chwarter 4	Dim ychwaneg o gwynion wedi dderbyn, parhau i fonitro. Dim un ardal wedi cyrraedd y trothwy o fod angen gorchymun	
	Diogelwch myfyrwyr yn ystod wythnos y Glas – defnyddio dull amlasiantaeth o ledaenu gwybodaeth yn ystod y cyfnod hwn	CH2	Heddlu, Tîm PDC ALI	8. Gwybodaeth wedi rhannu a lledaenu ✓	Gwybodaeth ac adnoddau wedi dosbarthu. Heddlu a'r tîm 'Amethyst' i gyflwyno pecynnau gwybodaeth i fyfyrwyr.	
Ymyraethau a sefydlwyd gan bartneriaid (sydd hefyd yn cyfrannu tuag at y meysydd ffocws)						
- Sgamiau wrth ddefnydd technoleg a phost: Addysgu a chynghori defnyddwyr, codi ymwybyddiaeth, rhannu gwybodaeth a chyfeirio at wasanaethau. Partneriaid: Gwarchod y cyhoedd a'r Heddlu - Protocol bancio: Cynllun yn galluogi gweithwyr y banc i adrodd i'r Heddlu os drwgdybi'r twyll. Partneriaid – Gwarchod y cyhoedd a'r Heddlu - TITAN Gogledd Gorllewin: Cynrychiolaeth ar y grŵp Troseddau cyfundrefnol Gogledd orllewin. Partneriaid – Gwarchod y cyhoedd - Trosedd ar garreg drws Cymru gyfan: Ymgych i mynd i'r afael a troseddau garreg drws yng Nghymru. Partneriaid – Gwarchod y cyhoedd a'r Heddlu - Unedau ymroddedig troseddau Uwch dechnoleg a Throseddau wrth ddefnydd technoleg. Partneriaid – Heddlu - Grŵp tasg YGG Gwynedd: Mynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol. Partneriaid – Heddlu (dull amlasiantaeth)						

2	Ffocws: Lleihau Ymddygiad Gwrthgymdeithasol (YGG)					
	Mesurau: 1. Lefel yr Ymddygiad Gwrthgymdeithasol 2. Nifer y bobl sy'n dioddef trosedd dro ar ôl tro - YGG					
	Camau gweithredu a phrosiectau 2018/19	Dyddiad Targed	Cyfrifoldeb	Allbynnau	Cynnydd	Statws cwblhau (CMG)
	- Ymateb i newidiadau cyllideb Ymddygiad Gwrthgymdeithasol (YGG) oddi fewn yr Heddlu; adolygu ac aildrefnu'r grŵp Partneriaeth Gweithredu Gymunedol (CAP), yn cynnwys diweddaru cylch gorchwyl - Sefydlu pa fforwm neu grŵp perthnasol dylasai Safonau Masnach fod yn rhan, parthed rhannu gwybodaeth yfed o dan oed	CH1	Amlasiantaeth	9. Sicrhau parhad effeithiol y grŵp CAP	Grwpiau wedi eu cadw yn dilyn adolygiad	
		CH1	Amlasiantaeth	10. Cyfathrebu effeithiol a grŵp wedi sefydlu. (Gweithred arall wedi cytuno ✓)	Trafodaethau wedi cynnal a nifer opsiynau wedi ystyried. Heddlu i arwain ar gryfhau cyfathrebu rhwng yr Uned Cudd-wybodaeth Lleol a Safonau Masnach.	
	Gwynedd Yn ystod y 12 mis nesaf bu'r hyfforddiant Camfantesio'n Rhywiol ar Blant/Diogelu a ddarparwyd yn 17/18, a sydd hefyd yn rhan o amodau trwyddedu wedi'i ymgorffori ymhellach yn y ddogfen bolisi gwasanaeth newydd. Hefyd bydd Diogelwch Cymunedol yn cysylltu â'r swyddog ymgyrchoedd oddi fewn gwarchod y cyhoedd i nodi unrhyw gyfleoedd ar gyfer codi ymwybyddiaeth o faterion fel y sy'n briodol.	CH4	Uned PDC a Gwarchod y Cyhoedd	11. Polisi newydd yn weithredol	Wedi ei gynnwys yn y polisi newydd	
				12. Cyfleon i gydweithio ar ymgyrchoedd wedi adnabod ✓	Cyswllt wedi gwneud gyda'r Technegydd Cludiant Gweithredol, i gefnogi unrhyw ymgyrch i'r dyfodol yn ôl yr angen	

	Sefydlu fframwaith a fydd yn galluogi rhannu gwybodaeth i gefnogi neu arall, parhad y Gorchymyn Gwarchod Mannau Cyhoeddus (GGMC)	CH2	Heddlu, Tîm PDC ALI	13. Sefydlu fframwaith 14. Gwybodaeth perthnasol ar gael i gefnogi parhad y Gorchymynion	Trafodaethau wedi cynnal gyda Dadansoddwr yr Heddlu. Y Dadansoddwr i edrych ar y math o ddata sydd ar gael ar gyfer atafaeliadau ac arestiadau.	
Ymyraethau a sefydlwyd gan bartneriaid (sydd hefyd yn cyfrannu tuag at y meysydd ffocws) - Tîm ymyrraeth cynnar: Dull Amlasiantaethol i weithredu ymyrraeth cynnar a mesurau ataliol. Partneriaid: Heddlu, Asiantaethau Tai ac eraill fel yr angen - Gwerthiant o dan oed o gynnyrch oed cyfyngedig : Gwaith gorfodaeth ac ataliol parthed gwerthiant cynnyrch cyfyngedig oed, sef alcohol, tân gwyllt ayyb yn cynnwys pryniannau prawf. Partneriaid – Gwarchod y cyhoedd a'r Heddlu - Ymgyrchoedd lleol/diwrnodau codi ymwybyddiaeth: Codi ymwybyddiaeth o ymgyrchoedd penodol e.e. codi ymwybyddiaeth o droseddau cyllyll, noson tân gwyllt/Calan gaeaf. Partneriaid: Gwarchod y cyhoedd, Heddlu, Gwasanaeth tân ac achub - Llygredd sŵn: Monitro llygredd sŵn gan gynnwys defnyddio <i>app</i> Môn i gasglu tystiolaeth i arwain at gamau gorfodi. Partneriaid: Gwarchod y cyhoedd Ynys Môn a'r Heddlu - Trwyddedu eiddo: Adolygu amodau ac amcanion trwydded pan fo'r angen. Partneriaid: Gwarchod y cyhoedd a'r Heddlu - Ymgyrch MICRA – Targed ymddygiad gwrthgymdeithasol difrifol yng Nghaernarfon. Partneriaid – Heddlu, Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuenctid ac Addysg - Ymgyrch Wax – Targed y'r drosedd o gardota yn ardal Bangor sydd wedi bod yn destun pryder yn y gymuned leol. Parhaus - Ymgyrch Circuit – Digwyddiadau yn gysylltiedig a YGG yng Nghaergybi. Partneriaid – Heddlu ar y cyd a Canolfan Ieuenctid Jessie Hughes, The Hub, Pod Ieuenctid, Gwelfor, Adran Tai a'r Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuenctid						

3	Ffocws: Cefnogi pobl fregus i'w hatal rhag iddynt ddioddef trosedd
----------	---

	• Caethwasiaeth fodern • Troseddau casineb • Monitro tensiynau cymunedol Mesurau: 1. Nifer y bobl sy'n dioddef trosedd dro ar ôl tro (3 neu ragor mewn 12 mis) 2. Nifer yr achosion o gaethwasiaeth fodern (dangosydd newydd) 3. Nifer yr adroddiadau troseddau casineb (dangosydd newydd)					
	Camau gweithredu a phrosiectau 2018/19	Dyddiad Targed	Cyfrifoldeb	Allbynnau	Cynnydd	Statws cwblhau (CMG)
	• Cynllun Caethwasiaeth Fodern yn bodoli ac yn cael ei fonitro'n rhanbarthol; gweler y cynllun rhanbarthol am wybodaeth bellach. Bydd unrhyw faterion lleol yn dod i sylw'r PCD drwy'r Bwrdd Cymunedau Diogel.	CH4	Rhanbarthol	15. Ymateb i faterion lleol a all godi	Dim materion wedi dod i sylw'r PDC	
	• Yn dilyn rhagarweiniad o bolisiâu ac hyfforddiant i yrwyr tacsis parthed bregusrwydd; angen asesu beth yw effaith hyn erbyn diwedd y flwyddyn	CH4	Gwarchod y Cyhoedd	16. Asesu'r effaith o weithredu'r polisi ac hyfforddiant	Wedi ei gynnwys yn y polisi newydd	
	• Derbyn asesiad o allbynnau y Panel Rheoli Risg a Pobl sy'n agored i niwed (VARM), a penderfynu os yw'n addas ar gyfer datblygu'n Ngwynedd	CH3	Amlasiantaeth	17. Asesiad llawn wedi dderbyn, trafodaethau wedi cynnal a gweithredu'n Ngwynedd os yw'n briodol	Trafodaethau wedi cwblhau. Fe fydd adolygiad pellach y flwyddyn nesa	
	• Cynllun Cam-fanteisio'n Rhywiol ar Blant yn bodoli ac yn cael ei fonitro'n rhanbarthol; gweler y cynllun rhanbarthol am wybodaeth bellach. Bydd unrhyw faterion lleol yn dod i sylw'r PCD drwy'r Bwrdd Cymunedau Diogel.	CH4	Rhanbarthol	18. Ymateb i faterion lleol a all godi	Dim materion wedi dod i sylw'r PDC	

- Bydd pob aelod cyfrifol gyda cynllun gweithredol Atal (<i>Prevent</i>) wedi sefydlu oddi fewn eu sefydliadau. PDC i goladu yn unig, statws y gweithgaredd oddi fewn eu sefydliadau i gynnal trosolwg - Ail ymweld a phenderfyniad yr Heddlu i leihau rhannu gwybodaeth CID16s gyda rhai asiantaethau / gwasanaethau i sicrhau, gan fod rhai yn cwestiynu, rhesymwaith y newidiadau - Archwilio grwpiau gweithredol/strategol leol, i sicrhau nad oes bylchau neu ddyblygu o'r gwasanaethau	CH4 CH2 CH3	Amlasiantaeth Amlasiantaeth Uned PDC	19. Parhau i fonitro a chadw trosolwg 20. Cynnal trafodaethau a dod i gasgliad. Rhannu dealltwriaeth y sefyllfa gyda partneriaid ✓ 21. Awdit wedi cynnal a chwblhau ✓	Diweddariadau wedi derbyn, dim materion i'w adrodd. Parhau i fonitro. Cwblhawyd. Trafodaethau wedi cynnal yn y Grŵp llywio MARAC. Atgoffwyd y grŵp o benderfyniad y Bwrdd Diogelu y dylai CID16s cael ei gyrru i Gwasanaethau Cymdeithasol i ledaenu yn ôl yr angen. Nid yw'r broses mapio eang cychwynnol, wedi nodi unrhyw ddyblygu o fewn y grwpiau gweithredol.	G G G
Ymyraethau a sefydlwyd gan bartneriaid (sydd hefyd yn cyfrannu tuag at y meysydd ffocws) - Cyfarfodydd amddiffyn y gymuned: Cynhaliwyd cyfarfodydd wythnosol gan yr Heddlu i fonitro tensiynau cymunedol. Partneriaid – Heddlu - Hyrwyddo'r 'Cynllun Prynwch gyda Hyder - Cymeradwyo Masnachwyr': Cynllun sy'n mynd i'r afael â masnachwyr twyllodrus. Partneriaid Gwarchod y cyhoedd - Addysgu'r defnyddiwr: Addysgu gweithwyr gofal cartref, banc a'r swyddfa bost i allu adnabod dioddefwyr, a dioddefwyr oedranus neu bregus - Tybaco anghyfreithlon a nwyddau ffug: Codi ymwybyddiaeth ar sut mae'n targedu pobl sy'n agored i newid gyllidol. Partneriaid – Gwarchod y cyhoedd a'r Heddlu - Gorfodaeth Tai: Gorfodaeth Tai amlbreswyliaeth ac amodau byw llety. Partneriaid – Gwarchod y cyhoedd a'r Heddlu - Archwiliad hylendid a diogelwch bwyd: Gorfodaeth a rhannu gwybodaeth parthed gweithwyr sector bwyd. Gwarchod y cyhoedd a'r Heddlu - Archwiliad Iechyd a Diogelwch: Archwilio adeiladau e.e. Busnesau golchi ceir, bar ewinedd (<i>nail bars</i>) ayyb. Gwarchod y cyhoedd a'r Heddlu - Tîm lleihau llogi'n fwriadol: Ymyraethau oddi fewn cymunedau ble mae risg wedi adnabod drwy fonitro tensiynau lleol. Partneriaid – Heddlu a Gwasanaeth Tân ac achub - Ymgyrch Tîm Safonau Masnach Cenedlaethol: Blaenoriaethu cyfeiriadau ar gyfer dyfeisiadau atal galwadau, i breswylwyr sydd yn byw gyda dementia. Partneriaid – Gwarchod y cyhoedd - Unedau Caethwasiaeth Fodern a Troseddau Casineb ymroddedig. Partneriaid – Heddlu					

	Ymgyrch Caramba – Ymgyrch Gwynedd (Gogledd) a Môn i fynd i'r afael â trais economi gyda'r nos, gyda chefnogaeth gryf gan Swyddogion Gwirfoddol. Partneriaid: Heddlu yn unig
--	---

4	Ffocws: Cynyddu'r hyder i adrodd am gam-drin domestig / Gweithio gyda MARAC i reoli'r niferoedd sy'n ddioddef Cam-drin Domestig dro ar ôl tro (Cynhadledd Asesu Risg Amlasiantaethol)
---	--

Mesurau: 1. Lefel y cam-drin domestig 2. Lefel y cam-drin domestig risg uchel (Achosion MARAC) 3. Nifer y bobl sy'n dioddef Cam-drin Domestig dro ar ôl tro (3 neu ragor mewn 12 mis) 4. Nifer o droseddwyr sy'n troseddu dro ar ôl tro (dangosydd newydd) *Dangosydd newydd ychwanegol bosib – nifer yr erlyniadau cam-drin domestig llwyddiannus						
	Camau gweithredu a phrosiectau 2018/19	Dyddiad Targed	Cyfrifoldeb	Allbynnau	Cynnydd	Statws cwblhau (CMG)
	Codi ymwybyddiaeth o Drais Domestig ar draws Gwynedd ac Ynys Môn gyda'r ymgyrch Rhuban Gwyn ym mis Tachwedd. Adolygu'r trefniadau presennol a sicrhau cydweithio effeithiol.	CH3	Uned PDC, ALI	22. Codi ymwybyddiaeth o'r ymgyrch Rhuban Gwyn ✓	Cynhaliwyd Ymgyrch Rhuban Gwyn yn Ysbyty Gwynedd Tachwedd 23ain. Dosbarthwyd nifer o daflenni gwybodaeth ac larymau personol i hyrwyddo a chodi ymwybyddiaeth. Cafwyd rhai datgeliadau hanesyddol a phryderon am eraill.	
	- Ymateb i'r ddeddfwriaeth newydd - Deddf Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (Cymru) 2015, gan gynnwys - Gweithredu yn lleol, anghenion y Fframwaith Hyfforddi Cenedlaethol, gan gydymffurfio a cyfarwyddyd Llywodraeth Cymru a'r bwrdd Rhanbarthol	CH4	Bwrdd Iechyd, Awdurdodau Lleol a'r Gwasanaeth Tân	23. Cyflawni y ddarpariaeth leol i'r lefel ofynnol erbyn diwedd y flwyddyn	Cynllun gwaith yn parhau –ac fe fydd yn parhau am y 5 mlynedd nesa – gyflawnwyd yr hyn oedd yn bosib yn ystod y cyfnod	
	Cwblhau'r camau olaf o weithredu strwythurau rhanbarthol parthed y tîm cefnogi rhanbarthol	CH2	Cyngor Gwynedd		Mae cytundeb bellach wedi'i gyrraedd o ran defnyddio staff presennol, a gall y broses ei roi ar waith a symud ymlaen.	

Sicrhau bod fframwaith wedi sefydlu ar gyfer defnydd cywir o gyllid newydd ar gyfer caledu targed	CH2	Adrannau Cefnogi Pobl y ddau Gyngor	24. Tîm rhanbarthol wedi sefydlu a chydymffurfiwyd â'r holl faterion Adnoddau Dynol ✓	Cyllid Cefnogi Pobl yn ei le ar gyfer y ddwy sir ar gyfer comisiynu caledu targed uniongyrchol drwy IDVA	G
Cartrefi Cymunedol Gwynedd (CCG) i adolygu llwybrau cyfeirio parthed Trais yn y Cartref	CH2	CCG	25. Fframwaith wedi sefydlu ac yn cael ei fonitro drwy gydol y flwyddyn ✓	Gweithdy i'w gynnal ym mis Tachwedd gyda'r Gynghrair Tai Cam-drin Domestig i wella ymateb CCG i gam-drin domestig, trwy broses achredu sy'n asesu darparwyr tai unigol ac yn eu cefnogi i wella eu harferion	G
Adolygu'r llwybr dioddefwyr ar y cyd gyda darparwyr arbenigol Trais yn y Cartref a'r hwb dioddefwyr Gogledd Cymru, i sicrhau eglurder ac i osgoi dyblygu pan yn cysylltu gyda dioddefwyr	CH1	Heddlu, Uned PDC, Gorwel a'r Hwb Dioddefwyr	26. Llwybrau cyfeirio addas wedi adnabod ✓	Cwblhawyd. Cytundeb wedi cyflawni ar sut i gysylltu a dioddefwyr	G
Cyfrannu tuag at trafodaethau Llywodraeth Cymru a'r Swyddfa Gartref parthed dyfodol Adolygiad Lladdiad Domestig (ALID) i sicrhau fod mewnbyn lleol yn ffurfio rhan o'r drafodaeth	CH3	Amlasiantaeth	27. Sicrhau cytundeb ar sut i gysylltu â dioddefwyr ✓	Barn lleol wedi cael ei fwydo mewn i'r broses. Bydd Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi canllawiau a fydd yn cael eu gweithredu ar gyfer unrhyw ALID yn y dyfodol	G
Gweithredu'n effeithiol ar gyfrifoldebau ALID ar draws y ddwy sir pan fydd angen	Mae pob adolygiad ALID yn broses 2-3 mlynedd	Cyfrifoldeb PDC	28. Barn lleol yn cael ei fwydo mewn i'r broses 29. Allbynnau o'r adroddiad yn cael ei weithredu'n lleol	2 ALID yn parhau a thrafodir yn y PDC - mae pob un or cerrig Milltir wedi eu cyfarch -mae adolygiad o'r math yn cymryd oddeutu 2 flynedd i'w cwblhau	G

	Adolygu'r polisi llwybr cyfeirio ar gyfer rhaglen Tadau Gofalgar i sicrhau nad yw'r risgiau o ddatgelu i'r troseddwr yn creu risg ychwanegol i'r dioddefwr	CH1	Grŵp Llywio MARAC	30. Sicrhau bod pob ALID cyfredol neu i'r dyfodol ar y trywydd iawn	Cwblhawyd. Cytunwyd gan partneriaid priodol, proses newydd ar waith.	
	Adolygu'r llwybr cyfeirio ar gyfer rhannu CID 16 gyda darparwyr trydydd sector er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol (RDDC, rheoli llwyth achosion, a disgwyliadau ar gyfer darparwyr y trydydd sector	CH1	Grŵp Llywio MARAC	31. Llwybr cyfeirio i'w gytuno gyda'r darparwr gwasanaeth. Ni fydd cyfeiriadau uniongyrchol bellach yn cael eu gwneud o'r MARAC ✓ 32. Llwybr cyfeirio i'w hadolygu, ei ddatblygu a'i weithredu rhwng partneriaid (Heddlu a'r Trydydd Sector) ✓	Datblygwyd a chytunwyd llwybr cyfeirio newydd.	

5	Ffocws: Cynyddu hyder i adrodd am drais rhywiol / cynyddu ymwybyddiaeth am drais rhywiol ymysg pobl ifanc - Camfantesio ar blant yn rhywiol (CBR) - Achosion risg uchel
---	--

Mesurau: 1. Lefel y troseddau rhywiol 2. Nifer y troseddau Cam-fanteisio'n Rhywiol ar Blant						
	Camau gweithredu a phrosiectau 2018/19	Dyddiad Targed	Cyfrifoldeb	Allbynnau	Cynnydd	Statws cwblhau (CMG)
	Cynllun Cam-fanteisio'n Rhywiol ar Blant yn bodoli ac yn cael ei fonitro'n rhanbarthol; gweler y cynllun rhanbarthol am wybodaeth bellach. Bydd unrhyw faterion lleol yn dod i sylw'r PCD drwy'r Bwrdd Cymunedau Diogel.	CH4	Cyfrifoldeb PDC	33. Ymateb i faterion lleol a all godi	Dim materion wedi dod i sylw'r PDC	
	Craffu cynlluniau gwaith y Bwrdd Rhanbarthol Diogelu Plant i sicrhau bod negeseuon codi ymwybyddiaeth i blant a phobl ifanc yn digwydd ac yn addas	CH3	Cyfrifoldeb PDC	34. PDC gyda'r wybodaeth berthnasol i drafod unrhyw fylchau ac i weithredu newid os angen ✓	Mae negeseuon CSP wedi'u gwirio am berthnasedd ac yn cydymffurfio â deddfwriaeth diogelu	
	Sicrhau dealltwriaeth o waith y Partneriaeth Plant a Phobl Ifanc yng Ngwynedd i alluogi adnabod cyfleon	CH2	Cyfrifoldeb PDC	35. Sefydlu cysylltiadau newydd a dealltwriaeth o waith y Bartneriaeth ✓	Trafodaethau cychwynnol wedi ystyried y posibilrwydd o ddatblygu Partneriaeth Plant a Phobl Ifanc ond fe sefydlwyd na fydd yn digwydd	
	Adolygu'r wybodaeth sydd ar gael sy'n gysylltiedig ag ymgyrchoedd cenedlaethol er mwyn asesu sut y gellid ei defnyddio'n lleol	CH4	Cyfrifoldeb PDC	36. Adolygiad desg fwrdd wedi cwblhau, a deunydd priodol i'w ddefnyddio'n lleol os oes angen.	Adolygiad i ddechrau unwaith y bydd y cyfarfod yn cael ei gynnal (cyfeiriwch at gynnydd nodwyd yn allbwn 34 uchod)	
Ymyraethau a sefydlwyd gan bartneriaid (sydd hefyd yn cyfrannu tuag at y meysydd ffocws)						

	• Trwyddedu taccis: Gwiriadau Gwasanaeth Datgelu Gorfodol a Gwahardd (DBS), ac yn y camau olaf o weithredu hyfforddiant diogelu gorfodol, fel gofyniad ar gyfer y drwydded. Partneriaid – Gwarchod y cyhoedd, Cyngorau Gwynedd ac Ynys Môn• Tîm ONYX (Cam fanteisio ar blant yn rhywiol): Wedi sefydlu oddi fewn timau lleol yr Heddlu ar gyfer mynd i'r afael a CBR. Partneriaid – Heddlu, Gwasanaethau Cymdeithasol, Iechyd, Tai

6	Ffocws: Mynd i'r afael â chamddefnyddio sylweddau yn yr ardal - Cyflenwi cyffuriau cyfundrefnol - Gyrru o dan ddylanwad cyffuriau					
	Mesurau: 1. Dangosyddion Perfformiad Allweddol Llywodraeth Cymru					
	Camau gweithredu a phrosiectau 2018/19	Dyddiad Targed	Cyfrifoldeb	Allbynnau	Cynnydd	Statws cwblhau (CMG)
	Parhau i ddatblygu bid cyfalaf ar gyfer pwrcasu adeilad newydd camddefnyddio sylweddau yng Nghaergybi (yn ddibynnol ar argaeledd o gyllid cyfalaf yn 18-19)	CH3	Rhiannon Mair	37. Os oes cyllid ar gael; cynnig llwyddiannus yn cael ei dderbyn ✓	Cyllid wedi cymeradwyo ar gyfer pwrcasu a datblygu adeilad yng Nghaergybi, a cynlluniau yn cael ei datblygu. Bwrdd prosiect a Bwrdd Dylunio'r Adeilad yn cyfarfod yn Ionawr. Bwrdd lechyd yn y broses o brynu'r adeilad.	
	Parhau i geisio adnabod adeilad addas ym Mangor ac o bosib i'w gynnwys fel menter ar y cyd a'r Bwrdd lechyd	CH3	Rhiannon Mair	38. Trafodaethau gyda'r Bwrdd lechyd parthed menter ar y cyd ✓ 39. Adnabod adeilad priodol a datblygu cynnig	Mae trafodaethau yn cymryd lle i ddatblygu prosiectau ym Mangor trwy'r Cynllun Adfywio Bangor a Prosiect 2025 sydd yn cael ei arwain gan y Bwrdd lechyd. Trafodaethau cynnar parthed datblygu Canolfan lechyd yn y Ddinas. Angen sicrhau ein bod yn bwydo i mewn i'r trafodaethau yma a bod anghenion Gwasanaethau Camddefnyddio Sylweddau yn cael ei gynnwys.	
	Hyrwyddo a gwneud defnydd o taclo'r taclau ar bob cyfle priodol	CH4	Amlasiantaeth	40. Adnabod cyfleon a gweithredu	Mae taclo'r taclau wedi hyrwyddo'n wythnos y glas, ac yng nghyfarfod craffu Ynys Môn, sy'n	

	- Yn dilyn proffilio lleol o gangiau cyffuriau cyfundrefnol ym Mawrth, derbyn adroddiad gan ymgynghorwyr a chynnal trafodaethau lleol, i edrych ar ba weithred sydd angen yn deillio o'r adroddiad - Codi ymwybyddiaeth o ymgyrchoedd llinellau sirol (<i>county lines</i>), fel sy'n briodol drwy'r flwyddyn - Datblygu adnodd arbenigol camddefnyddio sylweddau oddi fewn Gwasanaethau Cymdeithasol Ynys Môn (adran teuluoedd gwydn) gyda chyfraniad gan y Bwrdd Cynllunio Ardal	CH4 CH4 CH2	Amlasiantaeth Heddlu Rhiannon Mair	41. Derbyn ac adolygu adroddiad lleol ✓ 42. Ymgymryd ag unrhyw gamau gweithredu lleol sy'n ofynnol 43. Adnabod achlysuron o godi ymwybyddiaeth 44. Adnodd wedi adnabod ac yn ei le	cwmpasu sawl pwnc, gan gynnwys Llinellau Sirol, CRB ac ati. Hefyd, fe ddatblygwyd ganllaw cyflym ar gyfer gweithwyr Adroddiad wedi dderbyn a sefydlwyd grŵp OCG newydd Cyflwyniadau llinellau sirol wedi gyflawni i aelodau Ynys Môn. Sesiynau codi ymwybyddiaeth wedi trefnu i'r PDC ac aelodau etholedig Gwynedd yn ystod y chwarter gyntaf. Cyllid wedi adnabod o fewn cyllideb y BCA. Mae'r adnodd yma yn rhan o Gynllun Ataliol Plant a Theuluoedd Môn ac y bwriad yw cael yr adnodd yma mewn lle erbyn y flwyddyn ariannol nesaf.	G G G
Ymyraethau a sefydlwyd gan bartneriaid (sydd hefyd yn cyfrannu tuag at y meysydd ffocws) - Arolwg diogelwch tân yn y cartref: Arolwg ar gyfer unigolion sydd wedi eu hadnabod i fod yn fregus oherwydd camddefnydd alcohol. Partneriaid – Gwasanaeth Tân ac Achub, CAIS a'r Bwrdd Iechyd Lleol. - Unigolion sy'n destun Gorchymyn Adferiad Cyffuriau: Cwrs gorfodol ar iechyd a lles, fydd yn pwysleisio ymarferion i leihau niwed – Gwasanaeth Prawf Cymru - Hyrwyddo ymgyrchoedd lleol: Hyrwyddo ymgyrch diogelwch y ffyrdd y 5 angheuol, i godi ymwybyddiaeth o yfed o dan ddylanwad alcohol/cyffuriau. Partneriaid – Heddlu, Gwasanaeth Tân ac Achub						

	Ymgyrch RATTLE: Targed y rhai sy'n delio cyffuriau yng Ngwynedd a Môn. Partneriaid – Heddlu, Cyngorau					
7	Ffocws: Lleihau aildrosedd (ar gyfer dioddefwyr a throseddwr) Mesur: 1. Nifer y bobl sy'n dioddef trosedd dro ar ôl tro (3 neu ragor mewn 12 mis, dangosydd newydd) 2. Nifer sydd yn ail-drosedd dro ar ôl tro oed 18+ (3 neu ragor mewn 12 mis, dangosydd newydd) Nifer sydd yn ail-drosedd dro ar ôl tro, oedran 12-17 (3 neu ragor mewn 12 mis, dangosydd newydd)					
	Camau gweithredu a phrosiectau 2018/19	Dyddiad Targed	Cyfrifoldeb	Allbynnau	Cynnydd	Statws cwblhau (CMG)
	Angen cryfhau rhannu gwybodaeth rhwng Prawf a Gwarchod y Cyhoedd; ceisio gwneud hyn drwy y grŵp newydd gangiau cyffuriau cyfundrefnol	CH2	Amlasiantaeth	45. Gwellha rhannu gwybodaeth a deallusrwydd ✓	Cwblhawyd. Grŵp OCG wedi sefydlu gyda aelodau allweddol yn mynychu.	
	Sefydlu rhestr cysylltiadau amlasiantaeth ac i'w ddiweddarau yn chwarterol	CH4	Amlasiantaeth	46. Creu rhestr cyswllt amlasiantaeth wedi'i ddiweddarau'n chwarterol gan partneriaid	Rhestr wedi creu, lledaenu a diweddarau gan holl bartneriaid.	
	Sicrhau trawsnewid effeithiol o'r GCI i wasanaethau Prawf a Chwmni Adsefydlu Cymunedol	CH1	Prawf, GCI a CAC	47. Trafodaethau i'w gynnal, a threfniant newydd i gytuno ac i'w rhoi ar waith ar gyfer trawsnewid ✓	Cwblhawyd. Trafodaethau wedi cynnal a chytunwyd strwythur newydd rhwng Prawf, GCI a Cwmni Adsefydlu Cymunedol	
	Ymyraethau a sefydlwyd gan bartneriaid (sydd hefyd yn cyfrannu tuag at y meysydd blaenoriaeth)					
	- Ymgyrch Phoenix: targedu pobl ifanc sydd wedi eu hadnabod o fod mewn perygl o droseddau neu aildroseddau a'u cynnwys mewn gweithgareddau positif. Partneriaid – Gwasanaeth Tân ac Achub, Addysg, Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuencid a'r Heddlu. - Prosiect WISDOM: Ymateb amlasiantaethol i ail droseddwr risg uchel wedi sefydlu oddi fewn un o adeilad y Cyngor. Partneriaid – Heddlu (Uned Gwarchod y Cyhoedd) a Prawf (Uned troseddwr rhywiol a threisgar) - Gorchymyn Ymddygiad Troseddol ar ôl euogfarn (CBO): Gorchymyn ar ôl euogfarn sydd â'r nod o fynd i'r afael â'r troseddwr mwyaf difrifol a pharhaus. Partneriaid - Heddlu, Gwarchod y Cyhoedd, Prawf					

	• Ymyrraeth Gynnar (EIT): Ymateb amlasiantaeth ymyrraeth cynnar. Partneriaid – Arweinir gan yr Heddlu , amlasiantaeth

Blaenoriaethau Partneriaeth Diogelwch Cymunedol Gogledd Cymru

Tra bo Bwrdd Cymunedau Diogel GC yn canolbwyntio ar iechyd meddwl, troseddau cudd a throseddau drwy ddefnyddio technoleg ar lefel ranbarthol, mae'r Bwrdd wedi gofyn i'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol lleol ganolbwyntio ar:

1. Rhwystro Troseddu ac Ymddygiad Gwrthgymdeithasol

- Lleihau troseddu sy'n seiliedig ar ddioddefwyr
- Lleihau Ymddygiad Gwrthgymdeithasol
- Cynyddu'r gyfradd adrodd am Droseddau Casineb
- Cefnogi pobl fregus i'w hatal rhag iddynt ddioddef trosedd
- Lleihau nifer yr ail-droseddau sy'n seiliedig ar ddioddefwyr ac YGG ar gyfer ddioddefwyr a throseddwyr
- Gweithio gyda MARAC i reoli'r niferoedd sy'n ddioddef Cam-drin Domestig dro ar ôl tro
- Ymdrin yn effeithiol ag achosion risg uchel o Gam-drin Domestig a Thrais Rhywiol
- Cynyddu hyder i adrodd am achosion o Gam-drin Domestig a Throseddau Rhywiol
- Cynyddu ymwybyddiaeth am drais rhywiol ymysg pobl ifanc

2. Lleihau niwed a'r risg o niwed

- Lleihau camddefnyddio sylweddau
- Lleihau'r defnydd o gyffuriau ac alcohol
- Monitro Tensiynau Cymunedol

3. Darparu Ymateb Effeithiol

- Lleihau aildroseddu
- Deall a mynd i'r afael ag effeithiau ymfudo ar yr agenda diogelwch cymunedol

Cynllun Lleol Gwynedd ac Ynys Môn

Mae'n cynllun lleol yn edrych i weithredu'r penawdau uchod, ac yn seiliedig ar bwysigrwydd pob un yma yng Ngwynedd ac Ynys Môn, bydd rhai materion yn cael mwy o sylw nag eraill. Hefyd, mae rhai rhaglenni gwaith yn digwydd yn Rhanbarthol, ac efallai na fyddwn ond yn adnabod y gwaith hwn yn ein cynllun lleol.

Bwriad y cynllun dilynol ar gyfer 2019/20 yw adeiladu ar y gwaith eang a wnaed dros y blynyddoedd diweddar sydd wedi arwain at leihad sylweddol mewn Trosedd ac Anrhefn yn siroedd Gwynedd ac Ynys Môn. Rydym yn cydnabod bod troseddu yn ei gyfanrwydd wedi cynyddu ar draws y wlad yn ddiweddar. Rydym hefyd yn adnabod bod math o droseddau nad ydym wedi delio â hwy o'r blaen yn dod i'r amlwg, ac mae angen cydweithio mewn ffyrdd gwahanol i'w taclo.

Bydd y Cynllun yn canolbwyntio ar feysydd gwaith fydd yn cael eu datblygu yn ystod 2019 a thu hwnt. Bydd y cynllun yn cael ei adnewyddu bob blwyddyn. Bydd y cynllun hefyd yn ystyried yr asesiad strategol, yn ogystal â'r canllawiau a'r blaenoriaethau a sefydlwyd gan y Bwrdd Rhanbarthol.

Gweler isod ein prif flaenoriaethau, gyda rhestr o faterion yr ydym am fynd i'r afael â hwy yn ystod y flwyddyn. Mae'r cynllun yn un byw, ac felly fe all newid yn ystod y cyfnod er mwyn ymateb i newidiadau a sialensiau newydd.

Camau gweithredol ar gyfer datblygu ein strwythurau i'r dyfodol

	Camau gweithredu a phrosiectau 2019	Dyddiad Targed	Cyfrifoldeb	Allbynnau a deilliannau
	- Mae'r holl bartneriaid wedi ymrwymo i edrych ar resymoli ein strwythurau cydweithio rhanbarthol. Y bwriad yw creu strwythurau sy'n fwy effeithlon ar gyfer ein gwaith aml-asiantaethol i'r dyfodol. Yn lleol, byddwn yn cymryd rhan yn y broses ac yn ymateb yn lleol i'r newidiadau. - Mae Llywodraeth Cymru wedi sefydlu prosiect penodol i edrych ar wella ymateb yr holl asiantaethau perthnasol i faterion cyfiawnder troseddol. Bydd y bartneriaeth leol yn ystyried y rhaglen waith mae Llywodraeth Cymru wedi'i datblygu, ac yn sicrhau ymrwymiad ac ymateb i'r gofynion.	Bydd y gwaith yn datblygu dros y flwyddyn hon, ac o bosib bydd yn parhau i 2020. Adroddiad ar gynnydd yn (Ch3).	Bwrdd Cymunedau Diogel Gogledd Cymru. Llywodraeth Cymru – Bwrdd prosiect Aelodau'r Bartneriaeth	Bydd y gwaith o lunio opsiynau yn cael ei gyflawni gan y Bwrdd Rhanbarthol, ac wedi i'r newidiadau gael eu cytuno, bydd partneriaid yn gweithredu fel yr angen. Bydd hyn yn galluogi asiantaethau i weithio mewn ffordd fwy effeithiol i'r dyfodol. Bydd y Bartneriaeth yn ymrwymo i dderbyn gwybodaeth am disgwyliadau'r rhaglen, ac yn ymateb yn seiliedig ar benderfyniadau lleol. Drwy fanteisio ar yr hyn sy'n ddefnyddiol ac o werth i ni yn y rhaglen arfaethedig, bydd ein gallu i ymateb i droseddu yn gwella ar draws y rhanbarth.

	Camau gweithredu a phrosiectau 2019 Ymyraethau a sefydlwyd gan bartneriaid (sydd hefyd yn cyfrannu tuag at y meysydd ffocws)	Cyfrifoldeb	Dyddiad Targed	Allbynnau
1	Ffocws: Lleihau troseddau sy'n seiliedig ar ddioddefwyr (troseddau meddiangar yn unig) - Troseddau wrth ddefnyddio technoleg - Byrgleriaeth ddomestig Mesurau: - Pob trosedd sy'n seiliedig ar y ddioddefwr - Nifer y bobl sy'n dioddef trosedd dro ar ôl tro (3 neu ragor mewn 12 mis) - Byrgleriaeth breswyl (dangosydd newydd)			
	Camau gweithredu a phrosiectau 2019	Dyddiad Targed	Cyfrifoldeb	Allbynnau a deilliannau
	- Mae'r bartneriaeth wedi adnabod bod angen codi ymwybyddiaeth plant ynghylch troseddau penodol sy'n seiliedig ar ecploetiaeth er budd eraill - troseddau Llinellau Sirol yn bennaf. Mae'r Cynllun Schoolbeat am ledaenu'r gwersi yn ein hysgolion, gan gynnwys datblygiadau yn y maes hwn, yn ogystal â gwybodaeth am droseddau yn defnyddio cyllyll, a cham-fanteisio ar blant yn rhywiol. - Cydnabyddir bod troseddau meddiangar yn defnyddio technoleg ar gynydd. Mae'r heddlu yn arwain ar y maes gorfodaeth ac mae uned arbennig yn weithredol i ddelfio â'r materion. Mae angen gwell dealltwriaeth o'r math a nifer y troseddau hyn ar gyfer y bartneriaeth, er mwyn adnabod cyfleoedd posib i godi ymwybyddiaeth neu dargedu ymyrraeth gynnar.	Rhaglen yn fyw drwy gyfnod y flwyddyn (Ch4). Adroddiad ar ddiwedd y flwyddyn, er mwyn adnabod tueddiadau a allai arwain at weithredu pellach.	Heddlu/Addysg - https://www.schoolbeat.org/en/partners/county-lines/ Dadansoddwr y bartneriaeth, a'r aelodau parthed gweithredu pellach.	Gwybodaeth wedi ei rhannu gyda phlant yn ein hysgolion. Adnabod nifer yr ysgolion sydd wedi derbyn y sesiynau yn ystod y flwyddyn. Sesiynau sy'n eu galluogi i adnabod sefyllfaoedd peryglus, a gwybod beth i'w wneud a lle i adrodd am hynny. Dadansoddiad ar gael o'r troseddau y mae'r uned arbennig yn delio â hwy yn ystod y flwyddyn. Hyn yn galluogi i'r bartneriaeth ymateb parthed adnabod cyfleoedd neu beidio.

- Rydym yn ymwybodol bod troseddau sy'n defnyddio 'sgamiau' ar gynnydd. Mae'r Heddlu, a'r gwasanaethau Safonau Masnach yn y ddwy Sir am gydweithio ar brosiect codi ymwybyddiaeth drwy weithredu cynllun 'hyfforddi'r hyfforddwr' ar gyfer y sector gwirfoddol. Bydd hyn yn galluogi pobl sy'n gweithio ac yn cael cyswllt gyda'r cyhoedd, i rannu gwybodaeth o ran sut i adnabod sgamiau, yn enwedig gyda phobl sydd o bosib yn fwy tueddol o gael eu targedu, megis pobl hŷn. - Hefyd mewn perthynas â'r materion uchod, bydd yr Heddlu a'r gwasanaethau Safonau Masnach, yn defnyddio Bws i godi ymwybyddiaeth o droseddau technegol (Seiber) ar draws ein cymunedau (bws sydd ar gael gan Lywodraeth Cymru). Bydd hyn yn ein galluogi i gyrraedd mwy o bobl gyda'r negeseuon pwysig o ran sut i adnabod sgamiau ac adrodd amdanynt. - Ar ôl iddynt gynnal sesiynau codi ymwybyddiaeth i'r cyhoedd ar faterion diogelu, mae Cyngor Ynys Môn wedi nodi bod angen sicrhau gwell mynediad i wybodaeth ar faterion sgamio.	Bydd y gwaith hwn yn cael ei wneud yn ystod misoedd cyntaf 2019, felly adroddiad ar gynnydd erbyn (Ch2). Bydd y gwaith hwn yn cael ei wneud yn ystod misoedd cyntaf 2019, felly adroddiad ar gynnydd erbyn (Ch2). Yn ystod chwarter un, adroddiad ar gynnydd (Ch1).	Heddlu, gwasanaethau Safonau Masnach y ddwy Sir Heddlu, gwasanaethau Safonau Masnach y ddwy Sir Gwasanaethau Oedolion Ynys Môn	Bydd gwybodaeth ar gael parthed faint o bobl yr ydym wedi eu hyfforddi. Yna, bydd y wybodaeth hon ar gael gan y sector sy'n debygol o gael mwy o gyswllt â phobl a all fod yn darged i sgamiau, a dylanwadu arnynt. Byddwn yn nodi nifer y lleoliadau y mae'r bws wedi'i gyrraedd, a faint o bobl sydd wedi derbyn gwybodaeth a chynghor. Bydd hyn yn cynnig cyfleoedd i bobl dderbyn gwybodaeth wyneb-yn-wyneb gan arbenigwyr yn eu cymunedau, a lleihau'r tebygrwydd fod pobl yn cael eu sgamio. Bydd gwybodaeth benodol, yn seiliedig ar y prif faterion a godwyd yn y sesiwn diogelu, nawr yn cael ei gosod ar wefan y Cyngor. Bydd hyn yn rhoi cyfle pellach i'r cyhoedd ddod o hyd i'r wybodaeth y maent ei hangen i'w cynorthwyo i adnabod troseddau o'r fath.
Ymyraethau a sefydlwyd gan bartneriaid (sydd hefyd yn cyfrannu tuag at y meysydd ffocws) - Sgamiau wrth ddefnyddio technoleg a phost: Addysgu a chynghori defnyddwyr, codi ymwybyddiaeth, rhannu gwybodaeth a chyfeirio at wasanaethau. Partneriaid: Gwarchod y Cyhoedd a'r Heddlu - Protocol bancio: Cynllun yn galluogi gweithwyr y banc i adrodd i'r Heddlu os oes amheuaeth o dwyll. Partneriaid – Gwarchod y Cyhoedd a'r Heddlu - TITAN Gogledd-orllewin: Cynrychiolaeth ar grŵp Troseddau cyfundrefnol y Gogledd-orllewin. Partneriaid – Gwarchod y Cyhoedd - Troseddau carreg drws Cymru gyfan: Ymgrych i fynd i'r afael â throseddau carreg drws yng Nghymru. Partneriaid – Gwarchod y Cyhoedd a'r Heddlu - Unedau ymroddedig i droseddau Uwch-dechnoleg a throseddau wrth ddefnyddio technoleg. Partneriaid – Heddlu			

2	Ffocws: Lleihau Ymddygiad Gwrthgymdeithasol (YGG)			
	Mesurau:			
	1. Lefel yr Ymddygiad Gwrthgymdeithasol			
	2. Nifer y bobl sy'n dioddef trosedd dro ar ôl tro - YGG			
	Camau gweithredu a phrosiectau 2019	Dyddiad Targed	Cyfrifoldeb	Allbynnau a deilliannau
	- Mae'r heddlu wedi adnabod bod angen ail-edrych ar y grwpiau gweithredol YG, er mwyn sicrhau y defnyddir adnoddau prin pob asiantaeth yn effeithiol. Fel rhan o adolygiad ehangach o grwpiau aml-asiantaethol lleol, bydd asesiad yn cael ei wneud i weld beth yw'r strwythurau angenrheidiol ar gyfer y dyfodol. - Mae Gwasanaethau Cymdeithasol Oedolion (Ynys Môn) wedi adnabod nad yw rhai cleientiaid yn derbyn gwasanaeth addas bob tro, yn sgil trothwyon y gwasanaethau, er eu bod yn cyflwyno i wasanaethau yn aml. Yn benodol, mae hyn yn wir o ran y ddealltwriaeth o alluoedd meddyliol/penderfyniadau annoeth/cymryd risgiau. Bydd y Gwasanaethau Oedolion yn arwain ar y gwaith o feithrin dealltwriaeth gyfunol o'r materion dan sylw. - Sefydlu fframwaith fydd yn galluogi rhannu gwybodaeth i gefnogi parhad y Gorchymyn Gwarchod Mannau Cyhoeddus (GGMC) ac edrych ar y posibilrwydd o gael gorchymyn newydd ym Mangor. Bydd rhaid edrych ar ba wybodaeth sydd ar gael, neu sydd angen bod ar gael gan yr Heddlu, i brofi gwerth y gorchmynion cyfredol. Hefyd, yr Heddlu a Chyngor Gwynedd i drafod y posibilrwydd o ddarparu gorchymyn newydd ym Mangor.		Heddlu i arwain, pawb i gyfrannu sylwadau. Gwasanaethau Oedolion i arwain, pawb i ymrwymo. Dadansoddwr yr Heddlu, Heddlu lleol a swyddogion perthnasol yng Nghyngor Gwynedd.	Bydd strwythur grwpiau newydd mewn lle. Felly, bydd ymrwymiad amser gweithwyr i'r grwpiau yn fwy effeithiol, ac felly, ein hymateb i'r materion dan sylw yn effeithlon. Bydd sgysiau/sesiynau gwella dealltwriaeth wedi digwydd. Felly, bydd gan yr asiantaethau penodol well dealltwriaeth o natur problemau unigolion, ac felly, bydd modd iddynt ymateb yn seiliedig ar angen ac nid yn seiliedig ar drothwyon y gwasanaeth yn unig. Bydd y wybodaeth berthnasol wedi ei hadnabod, a'i chasglu. Felly, defnyddir y ddeddfwriaeth yn fwy effeithlon, yn berthnasol i'r angen, ond hefyd ystyrir yr adnoddau sydd wirioneddol ar gael ar gyfer eu gweithredu.

	- Mae Cyngor Ynys Môn wedi adnabod fod trafod materion Ymddygiad Gwrthgymdeithasol mewn ffordd amserol gyda'n tenantiaid yn y gymuned yn helpu i ddatrys materion yn gynnar. Felly, yn ystod 2019, bydd swyddogion y gwasanaethau Tai a'r Heddlu yn cynnal sesiynau galw heibio yn rheolaidd ar gyfer trafod materion gyda thrigolion. - Mae Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuencid (GCI) y ddwy Sir, a'r Heddlu, wedi adnabod yr angen i ail-edrych ar y prosesau o ymdrin â phlant sy'n creu trafferthion oherwydd ymddygiad gwrthgymdeithasol. Mae'n amlwg bod angen dod â'r gwasanaeth cyfiawnder i mewn i'r broses yn gynnar, er mwyn sicrhau gwarchodaeth a chefnogaeth i'r plentyn yn ogystal â delio gyda'r materion ynghlwm â'r drosedd. Yn ogystal, mae asiantaethau, ar y cyd am ail-edrych ar y systemau o reoli ymddygiad gwrthgymdeithasol drwy ddefnyddio 'cerdyn melyn' ar gyfer plant.	Cynllun yn weithredol drwy'r flwyddyn, asesu cynnydd ar y diwedd, ac adrodd (ch4). Cynllun yn weithredol yn ystod 2019/20. Adrodd am gynnydd yn (Ch2).	Gwasanaeth Tai Ynys Môn a'r Heddlu Grŵp rheoli gweithredol GCI	Byddwn yn adnabod faint o alw sydd ar y sesiynau, a'r math o faterion sy'n cael eu hadnabod, ac yn derbyn sylw cynnar. Bydd tenantiaid yn teimlo bod eu problemau'n cael sylw amserol, bod y gwasanaethau yn weledol yn ein stadau tai, a bod sylw priodol yn cael ei roi i bryderon unigolion. Bydd proses newydd yn cael ei datblygu gan y Bwrdd gweithredol, ac yna'n cael ei hadolygu yn ystod y flwyddyn i sicrhau gwelliant yn y broses. Bydd y plant sy'n dod i sylw'r Heddlu yn cael pob cefnogaeth i droi cefn ar drosedd. Pwrpas yr adolygiadau yw sicrhau bod pob cyfle yn cael ei adnabod, i sicrhau nad yw'r plant hyn yn mynd ymlaen i fod yn droseddwy'r dyfodol.
	Ymyraethau a sefydlwyd gan bartneriaid (sydd hefyd yn cyfrannu tuag at y meysydd ffocws) - Tîm ymyrraeth gynnar: Dull Aml-asiantaethol i weithredu ymyrraeth gynnar a mesurau ataliol. Partneriaid: Heddlu, Asiantaethau Tai ac eraill yn ôl yr angen. - Gwerthiant cynnyrch gyda chyfyngiad oedran i rai dan oed: Gwaith gorfodaeth ac ataliol parthed gwerthu cynnyrch gyda chyfyngiad oedran, sef alcohol, tân gwyllt ac ati, yn cynnwys pryniannau prawf. Partneriaid – Gwarchod y Cyhoedd a'r Heddlu - Ymgyrchoedd lleol/diwrnodau codi ymwybyddiaeth: Codi ymwybyddiaeth o ymgyrchoedd penodol, e.e. codi ymwybyddiaeth o droseddau cylllyll, noson tân gwyllt/Calan Gaeaf. Partneriaid: Gwarchod y Cyhoedd, Heddlu, Gwasanaeth Tân ac Achub - Llygredd sŵn: Monitro llygredd sŵn gan gynnwys defnyddio <i>app</i> Môn i gasglu tystiolaeth i arwain at gamau gorfodaeth. Partneriaid: Gwarchod y Cyhoedd Ynys Môn a'r Heddlu - Trwyddedu eiddo: Adolygu amodau ac amcanion trwydded pan fo'r angen. Gwarchod y Cyhoedd a'r Heddlu - Ymgyrch MICRA – Targed ymddygiad gwrthgymdeithasol difrifol yng Nghaernarfon. Partneriaid – Heddlu, Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuencid, Addysg			

	• Ymgyrch Wax – Targeddu'r drosedd o gardota yn ardal Bangor sydd wedi bod yn destun pryder yn y gymuned leol. Parhaus • Ymgyrch Circuit – Troseddau'n seiliedig ar YGG yng Nghaergybi. Partneriaid – Heddlu ar y cyd â chlwb ieuencid Canolfan Jessie Hughes, Yr Hwb, Pod Ieuencid, Gwelfor, Gwasanaethau Tai a'r Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuencid • Grŵp tasg YGG Gwynedd: Mynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol. Partneriaid – Heddlu (dull aml-asiantaethol) • Ymgymryd â gwaith ataliol yn y maes gwerthu alcohol dan oed - cynghori busnesau, hyrwyddo Her 25, cynnal profion prynu, a gorfodaeth yn ôl yr angen. Partneriaid - Safonau Masnach a thrwyddedu yr Awdurdodau Lleol a'r Heddlu
--	--

3	Ffocws: Cefnogi pobl fregus i'w hatal rhag iddynt ddioddef trosedd • Caethwasiaeth fodern • Troseddau casineb • Monitro tensiynau cymunedol Mesurau: 1. Nifer y bobl sy'n dioddef trosedd dro ar ôl tro (3 neu ragor mewn 12 mis) 2. Nifer yr achosion o gaethwasiaeth fodern (dangosydd newydd) 3. Nifer yr adroddiadau am droseddau casineb (dangosydd newydd)			
	Camau gweithredu a phrosiectau 2019	Dyddiad Targed	Cyfrifoldeb	Allbynnau a deilliannau
	• Cynllun Caethwasiaeth Fodern yn bodoli ac yn cael ei fonitro'n rhanbarthol; gweler y cynllun rhanbarthol am wybodaeth bellach. Bydd unrhyw faterion lleol yn dod i sylw'r PDC drwy'r Bwrdd Cymunedau Diogel. Bydd y llwybr cyfeirio newydd yn cael ei weithredu'n lleol, a bydd codi ymwybyddiaeth yn rhan o waith craidd yr asiantaethau.	Adrodd i'r PDC yn ôl yr angen, os bydd rhwystrau lleol.	Bwrdd Rhanbarthol Aelodau'r Bartneriaeth	Bydd rhaglen waith y bwrdd rhanbarthol yn cael ei monitro yn rhanbarthol. Bydd y bartneriaeth leol yn delio gydag unrhyw faterion o danberfformiad lleol, ac adroddir ar hyn yn y bwrdd rhanbarthol.

- Mae partneriaid wedi adnabod fod y sialens o ddellio gyda'r troseddau parthed Llinellau Sirol yn gymhleth ac angen mwy o sylw. Felly, fel rhanbarth, byddwn yn cydweithio gyda'r Heddlu i gasglu gwybodaeth ar draws y sectorau er mwyn deall ac adnabod maint y broblem. Bydd hyn yn cynnig sylfaen er mwyn mynd ati i adnabod sut i ymateb fel partneriaid mewn ffordd fwy effeithiol. - Mae troseddau lle mae defnydd o gyllyll ar gynnydd ar draws y wlad, ac er nad yw'r broblem yn yr ardal hon ar yr un raddfa a'r hyn a welir mewn ardaloedd eraill, mae angen ymateb i'r risg. Mae'r heddlu a'r gwasanaethau Safonau Masnach yng Ngwynedd yn cydweithio ar gynllun codi ymwybyddiaeth yn ein siopau perthnasol, o ran gwerthu cyllyll i blant a phobl ifanc. Bydd rhai siopau yn cael eu targedu hefyd am '<i>spot checks</i>' er mwyn canfod unrhyw dor-cyfraith posib, yn ogystal â chodi ymwybyddiaeth a rhannu pecynnau gwybodaeth yn gyffredinol. - Mae Cyngor Môn wedi adnabod ei bod yn bwysig i weithwyr ac Aelodau Etholedig fod yn gyfarwydd â'r prosesau a'r ddeddfwriaeth parthed ail-sefydlu troseddwy'r risg uchel yn ein cymunedau. Mae dealltwriaeth yn arbed pobl rhag gorymateb a chamddeall y sefyllfa yn ein cymunedau. Felly, mae'r Cyngor, ynghyd â'r Heddlu a'r Gwasanaeth prawf, am drefnu sesiynau codi ymwybyddiaeth.	Bydd y gwaith hwn yn cael ei wneud yn ystod misoedd cyntaf 2019, felly adroddiad ar gynnydd erbyn (Ch1). Adroddiad ar gynnydd yn (Ch1).	Grŵp tasg rhanbarthol yn arwain. Dadansoddwyr yn yr Heddlu yn cydgorio. Aelodau'r bartneriaeth i rannu gwybodaeth. Heddlu, gwasanaethau Safonau Masnach Gwynedd Adran Dai Cyngor Ynys Môn – heddlu a'r gwasanaeth prawf	Wrth rannu ein gwybodaeth fel partneriaid, bydd modd creu darlun mwy cynhwysfawr o natur y bygythiad a'r risg i ni yng Ngogledd Cymru parthed Llinellau Sirol. Bydd y wybodaeth yn rhan o'r cyd-gynllunio ar gyfer ein hymateb i'r broblem yn y dyfodol. Bydd siopau perthnasol yn cael gwybodaeth a sgysiau pwrpasol gyda'r heddlu a SM, er mwyn eu hatgoffa o ddeddfwriaeth a goblygiadau gwerthu cyllyll i bobl dan oed. Bydd rhai siopau hefyd yn derbyn '<i>spot checks</i>' gan gadets yr heddlu, er mwyn i ni allu adnabod tor-cyfraith. Bydd hyn yn galluogi siopau i wneud penderfyniadau doeth, yn ogystal â'u gwneud yn ymwybodol bod yr asiantaethau gorfodaeth yn cadw golwg ar y materion hyn. Bydd sesiynau addas yn cael eu trefnu, ac fe adroddir yn ôl ar nifer y mynychwyr. Wrth sicrhau fod Aelodau Etholedig a gweithwyr rheng flaen yn gwbl gyfarwydd gyda'r goblygiadau a strwythurau rheoli troseddwy'r risg uchel yn ein cymunedau, maen nhw yn gallu ymateb yn well i bryderon y cyhoedd.
--	---	--	--

	- Mae'r Gwasanaeth Iechyd Cyhoeddus a'r Heddlu ar draws Cymru wedi cynllunio prosiect i ddatblygu gweithle sy'n fwy cyfarwydd gydag agenda Profiadau Newidiol Mewn Plentynod (PNmP) <i>neu ACE - Adverse Childhood experiences</i>. Y bwriad yw sicrhau fod gweithwyr (yr Heddlu yn benodol) yn deall sut mae PNmP yn gallu effeithio ar unigolion, a defnyddio'r wybodaeth hon i sicrhau'r ymateb gorau bosib pan maen nhw yn dod i sylw gwasanaethau. - Mae Gwasanaethau Tai Ynys Môn wedi adnabod cynnydd yn niferoedd y defnyddwyr gwasanaeth sy'n datgan bod ganddynt anghenion iechyd meddwl. Er mwyn sicrhau bod yr unigolion hyn yn derbyn y gefnogaeth y mae arnynt ei hangen, mae'r gwasanaeth wedi datblygu llwybr cefnogaeth a llety pwrpasol, ar y cyd â'r bwrdd iechyd.	Adrodd ar gynnydd yn Ynys Môn (CH1) Gwynedd yn (Ch3) Bydd y cynllun yn cael ei asesu o gwmpas Hydref 2019, felly adroddiad ar gynnydd yn (Ch3).	Tîm rhanbarthol yn arwain ar y gwaith. Partneriaid yn lleol i ymrwymo i fod yn rhan o'r datblygiad. Adran Tai Ynys Môn a'r Bwrdd Iechyd Lleol	Bydd sesiynau codi ymwybyddiaeth yn cael eu cynnal ar draws y ddwy sir; gallwn fesur niferoedd y bobl sy'n eu derbyn, yn ogystal â sut effaith y mae hyn yn ei gael ar niferoedd y cyfeiriadau gan yr Heddlu i wasanaethau diogelu (un o'r allbynnau disgwyledig yw y bydd llai o gyfeiriadau yn dod i Wasanaethau Cymdeithasol, gan y bydd gan yr Heddlu well dealltwriaeth o anghenion unigolion a sut i gyfeirio). Bydd unigolion yn cael ymateb mwy addas i'w hamgylchiadau gan wasanaethau rheng flaen. Gan ddefnyddio'r 'Llwybr cefnogaeth a llety' clir ar gyfer pobl sydd ag anghenion iechyd meddwl, bydd llai o bosibilrwydd y bydd unigolion yn cael eu targedu gan eraill sydd eisiau manteisio arnynt a'u defnyddio nhw fel person, neu eu llety, ar gyfer hwyluso troseddau, e.e. ar gyfer dosbarthu cyffuriau. Nid dyma brif bwrpas y cynllun, ond mae'n cyfrannu at leihau'r cyfleoedd i gam-fanteisio.
Ymyraethau a sefydlwyd gan bartneriaid (sydd hefyd yn cyfrannu tuag at y meysydd ffocws)				

4 Ffocws: Cynyddu'r hyder i adrodd am gam-drin domestig / Gweithio gyda MARAC i reoli'r niferoedd sy'n ddioddef Cam-drin Domestig dro ar ôl tro (Cynhadledd Asesu Risg Aml-asiantaethol)

Mesurau:

1. Lefel y cam-drin domestig
2. Lefel y cam-drin domestig risg uchel (Achosion MARAC)
3. Nifer y bobl sy'n dioddef Cam-drin Domestig dro ar ôl tro (3 neu ragor mewn 12 mis)
4. Nifer y troseddwyr sy'n troseddu dro ar ôl tro (dangosydd newydd)

*Dangosydd newydd ychwanegol posib – nifer yr erlyniadau cam-drin domestig llwyddiannus

	Camau gweithredu a phrosiectau 2019	Dyddiad Targed	Cyfrifoldeb	Allbynnau a deilliannau
	- Ymateb i'r ddeddfwriaeth newydd - Deddf Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (Cymru) 2015 , gan gynnwys gweithredu'n lleol parthed anghenion y Fframwaith Hyfforddi Cenedlaethol. Hefyd, fel partneriaid, rydym am gyfrannu at yr asesiad anghenion rhanbarthol ar gyfer cynllunio a chomisiynu gwasanaethau i'r dyfodol. - Fel Partneriaeth, mae cyfrifoldeb statudol arnom i ymateb i farwolaethau domestig, gan gynnal adolygiad. Mae'r bartneriaeth yn cynnal y 3ydd adolygiad o'r fath ar hyn o bryd, a byddwn yn sicrhau ymateb priodol i unrhyw adolygiad o'r fath i'r dyfodol.	Bydd dyddiadau gweithredu yn amrywio ar draws y rhanbarth. Adrodd ar gynnydd yn (Ch3). Bydd yr adolygiadau yn parhau dros y cyfnod sydd angen i gyflawni – ar gyfartaledd o gwmpas 2 flynedd. Mae cynnydd pob chwarter wedi'i gynnwys fel eitem ar	Bwrdd Iechyd, Awdurdodau Lleol a'r Gwasanaeth Tân Y bartneriaeth leol, a'r panel pwrpasol sydd yn ei le ar gyfer yr adolygiad.	Mae codi ymwybyddiaeth o faterion Trais yn y Cartref ar draws y sectorau, ac ymysg y cyhoedd, yn flaenoriaeth gan Lywodraeth Cymru. Wrth ymrwymo i'r rhaglen hyfforddiant cenedlaethol, bydd gwasanaethau statudol yn hyfforddi'r gweithlu dros y blynyddoedd i ddod. Bydd modd adrodd ar nifer y bobl mae hyn yn effeithio arnynt dros y bum mlynedd i ddod - drwy waith y bwrdd rhanbarthol. Byddwn yn rhannu'r gwersi sy'n deillio o'r adolygiadau gyda phartneriaid ar draws y rhanbarth. Bydd cynllun gweithredu wedi ei sefydlu ar gyfer pob adolygiad, a byddwn yn monitro'r gweithredu sy'n deillio ohono.

	- Mae'r broses MARAC (<i>multi agency risk assessment conference</i>) yn bodoli ym mhob Sir. Dyma lle mae asiantaethau yn dod at ei gilydd i drafod dioddefwyr trais yn y cartref, lle maent mewn risg uchel o niwed, er mwyn cynllunio i'w gwarchod. Mae'r Heddlu, sy'n arwain ar hyn, wedi amlygu'r angen i ail-edrych ar y broses, ac adolygu lle bo'r angen. - Mae Gwasanaethau Plant Ynys Môn wedi adnabod yr angen i adolygu cydweithio ar achosion sy'n cyrraedd y Gwasanaeth Integredig Cefnogi Teuluoedd (GICT), neu IFSS (<i>Integrated Family Support Services</i>). Dyma'r teuluoedd lle mae posibilrwydd y bydd y plant yn gorfod mynd i ofal.	agenda'r Bartneriaeth. Adrodd ar gynnydd (CH2) Bydd y peilot yn cymryd 3-6 mis. Adrodd ar gynnydd yn (Ch 3).	Aelodau'r Bwrdd Rhanbarthol, gyda'r heddlu'n arwain. Gwasanaethau Plant Ynys Môn, gyda grŵp arwain yn rhedeg y peilot.	Posib y bydd y bwrdd rhanbarthol yn comisiynu corff allanol i gynnal yr adolygiad, ond bydd pob partner arall yn ymrwymo i'r broses drwy'r Bwrdd Rhanbarthol, a byddwn yn sicrhau bod anghenion lleol yn bwydo mewn i'r broses. Y bwriad yw sicrhau fod y broses yn gynaliadwy ac yn effeithiol i'r dyfodol, gan fod yr angen yn cynyddu. Mae grŵp wedi dod at ei gilydd i edrych ar beilota ffordd ychydig yn wahanol o weithio gyda'r teuluoedd hyn, gan gynnwys tynnu mwy o wasanaethau trydydd sector i mewn. Teuluoedd gyda phroblemau trais yn y cartref fydd yn cael sylw'r peilot. Bydd y peilot yn digwydd er mwyn asesu effaith y newid yn gyntaf, cyn mynd ati i raeadru ymhellach.
--	--	---	--	--

5	Ffocws: Cynyddu hyder i adrodd am drais rhywiol / cynyddu ymwybyddiaeth am drais rhywiol ymysg pobl ifanc • Cam-fanteisio ar blant yn rhywiol (CBR) • Achosion risg uchel Mesurau: 1. Lefel y troseddau rhywiol 2. Nifer y troseddau Cam-fanteisio'n Rhywiol ar Blant			
	Camau gweithredu a phrosiectau 2019	Dyddiad Targed	Cyfrifoldeb	Allbynnau a deilliannau
	• Mae llawer iawn o waith wedi cael ei wneud yn ystod y blynyddoedd diweddar i adnabod ffurf effeithiol o ymdrin â throseddau o gam-fanteisio ar blant yr rhywiol neu CSE (<i>child sexual exploitation</i>) gan gynnwys deddfwriaeth newydd a chynllun ymateb rhanbarthol. Rydym hefyd wedi sefydlu grwpiau lleol yn y gwasanaethau plant i ddelio gyda materion o'r fath. Mae'r gwaith yn parhau – - o Bydd gwasanaethau safonau masnach Gwynedd yn gwneud hyfforddiant CSE yn orfodol i bawb sy'n dal trwydded gyrru tacsï o'r flwyddyn hon ymlaen. - o Bydd Cyngor Ynys Môn yn gwneud hyfforddiant CSE yn orfodol i holl weithlu'r Cyngor. Yn ogystal, bydd Cyngor Gwynedd yn cynnig hyfforddiant i'r gweithlu ar CSE, ac yn datblygu pecynnau. • Mae gwasanaethau wedi adnabod bod mwy o achosion yn dod i sylw mewn perthynas ag ymddygiad rhywiol niweidiol (ymysg plant). Felly, mae'r ddau Gyngor yn edrych ar ffurf o allu ymateb i hyn yn effeithiol i'r dyfodol.	Adrodd ar gynnydd (Ch3) Bydd y datblygiad hwn yn waith mwy hirdymor. Adrodd ar gynnydd (Ch4).	Yr holl bartneriaid i ymateb i'r fframwaith cydweithio. Safonau Masnach Gwynedd. Gwasanaethau plant y ddwy Sir. Gwasanaethau plant y ddwy Sir	Mae modd asesu nifer y gyrrwyr tacsï yn Ynys Môn sy'n cydymffurfio â'r gofynion hyfforddiant. Bydd y Cyngorau'n asesu faint o bobl sydd wedi cael hyfforddiant, yn ogystal ag unrhyw fylchau sydd angen sylw. Y bwriad yw sicrhau bod gweithwyr yn ymwybodol o sut i adnabod CSE ac ymdrin ag ef. Bydd gwasanaethau plant Ynys Môn yn datblygu hyfforddiant addas ar gyfer gweithwyr a allai ddod ar draws y materion hyn, ac yn adnabod rhai gweithwyr y gellid eu datblygu i arbenigo mwy yn y maes. Bydd gwasanaethau plant Gwynedd hefyd yn ymgeisio am arian penodol ar gyfer

				datblygu'r adnodd arbenigol yn y gwasanaeth. Yn y dyfodol felly, bydd gwell dealltwriaeth ac ymateb i achosion o ymddygiad rhywiol niweidiol, a bydd modd adnabod nifer o yr achosion sy'n dod i sylw. Hefyd, bydd Bwrdd Diogelu Gogledd Cymru yn mynd ati i osod arweiniad i wasanaethau ar gyfer gweithredu yn effeithiol.
Ymyraethau a sefydlwyd gan bartneriaid (sydd hefyd yn cyfrannu tuag at y meysydd ffocws) - Trwyddedu tacsis: Gwiriadau Gwasanaeth Datgelu Gorfodol a Gwahardd (DBS), ac yn y camau olaf o weithredu hyfforddiant diogelu gorfodol fel gofyniad ar gyfer y drwydded. Partneriaid – Gwarchod y Cyhoedd, Cynghorau Gwynedd ac Ynys Môn - Tîm ONYX Cam-fanteisio ar blant yn rhywiol (CBR): Wedi sefydlu yn nhimau lleol yr Heddlu er mwyn mynd i'r afael â CBR. Partneriaid – Heddlu, Gwasanaethau Cymdeithasol, Iechyd, Tai				

6	Ffocws: Mynd i'r afael â chamddefnyddio sylweddau yn yr ardal - Cyflenwi cyffuriau cyfundrefnol - Gyrru dan ddylanwad cyffuriau Mesurau: - Dangosyddion Perfformiad Allweddol Llywodraeth Cymru			
	Camau gweithredu a phrosiectau 2019	Dyddiad Targed	Cyfrifoldeb	Allbynnau a deilliannau
	Wedi adnabod yr angen am adeilad mwy addas ar gyfer gwasanaethau camddefnyddio sylweddau yn Ynys Môn, mae'r Bwrdd Cynllunio Rhanbarthol (BCR) neu'r APB (<i>Area Planning Board</i>) wedi derbyn arian cyfalaf gan Lywodraeth Cymru i brynu adeilad addas yng Nghaergybi. Dros y ddwy flynedd nesaf, bydd	Bydd y gwaith yn parhau hyd at 2020/21, adrodd ar gynnydd yn ystod (Ch4)	Bwrdd cynllunio rhanbarthol	Rydym bob amser eisiau annog unigolion i dderbyn cefnogaeth a thriniaeth pan fo ganddynt anghenion yn deillio o gamddefnyddio sylweddau. Mae cael darpariaeth addas ac o ansawdd yn rhan fawr o gyflawni'r weledigaeth hon. Bydd modd adrodd yn ôl ar y ffordd mae'r gwasanaeth a defnyddwyr gwasanaeth yn adnabod gwelliannau yn y ddarpariaeth.

	gwaith adnewyddu yn cael ei wneud ar yr adeilad. - Mae adnabod adeilad newydd addas ym Mangor hefyd yn flaenoriaeth. Mae'r bwrdd iechyd yn edrych ar gyfleoedd, a bydd y bwrdd rhanbarthol yn cydweithio â hwy i ymgeisio am arian cyfalaf newydd, petai cyfleoedd yn codi. - Mae'r bwrdd cynllunio rhanbarthol wedi adnabod bod angen edrych ar gynllun rhanbarthol penodol ar gyfer alcohol. Bydd y bartneriaeth leol yn bwydo i mewn i'r gwaith hwn, ac yn gweithredu fel bo'r angen. - Yn dilyn adolygiad ar draws y rhanbarth parthed y ddarpariaeth o wasanaethau rheng 2, sef ymestyn allan/gwasanaeth galw i mewn, rydym wedi adnabod yr angen i ddarparu mwy o wasanaethau o'r fath. Felly, bydd mwy o adnoddau ar gael drwy'r Bwrdd Cynllunio Rhanbarthol i ddarparu gwasanaethau yn lleol dros y ddwy Sir. - Rydym wedi adnabod bod angen edrych ar ein gweithlu, ac asesu p'un a oes digon o ymwybyddiaeth yn bodoli parthed 'rhiant (rhieni) yn rhoi cyffuriau i'w plant'. Nid yw hon	Dim amserlen benodol - adrodd fel y daw cyfleoedd Chwe mis ar gyfer paratoi strategaeth ddrafft. Adrodd ar gynnydd (Ch3). Adrodd ar gynnydd (Ch3).	Bwrdd cynllunio rhanbarthol Bwrdd cynllunio rhanbarthol, a'r grŵp datblygu cynllun. Bwrdd Cynllunio Rhanbarthol	Ein bwriad yw ystyried unrhyw gyfle i adnabod adeilad addas ar gyfer y gwasanaeth triniaeth ym Mangor. Hyd nes y bydd hyn yn digwydd, mae'r gwasanaethau'n gweithio o adeiladau partneriaid. Rydym yn adnabod fod alcohol yn gallu achosi niwed i unigolion, teuluoedd a chymunedau, a bod angen edrych ar dystiolaeth o ran beth sy'n gweithio, er mwyn creu strategaeth i leihau'r niwed. Bydd yr holl bartneriaid yn ymrwymo i wireddu'r strategaeth, gyda'r bwriad o leihau'r niwed y mae camddefnyddio alcohol yn gallu ei achosi. Bydd y strategaeth yn adnabod ffurf o asesu'r effaith fel rhan o'r datblygiad. Bydd gwaith cynllunio'n digwydd rhwng y partneriaid er mwyn adnabod pa fath o wasanaethau ychwanegol sydd eu hangen yn y ddwy Sir, ac ymhle. Yna, byddwn yn datblygu gwasanaethu newydd ac yn monitro'r effaith dros gyfnod y contractau. Y bwriad yw sicrhau bod unigolion sy'n ffafrio gwasanaethau yn y gymuned, a rhai llai ffurfiol, yn dod ymlaen i dderbyn cefnogaeth. Xxx
--	--	---	--	--

	yn drosedd sy'n digwydd yn aml, ond mae'n bwysig ein bod yn sicrhau bod gweithwyr rheng flaen yn ymwybodol o'r materion a sut i ymdrin â hwy. Rydym wedi adnabod yr angen i gryfhau'r gefnogaeth yr ydym yn ei chynnig i deuluoedd yn Ynys Môn, lle mae materion camddefnyddio sylweddau/iechyd meddwl. Mae'r ddarpariaeth hon ar gael yng Ngwynedd yn barod, drwy arian gan y bwrdd cynllunio ardal. Felly, rydym am ddatblygu adnodd ychwanegol yng Ngwasanaethau Plant Ynys Môn.	Adnodd yn ei le erbyn mis Ebrill. Adrodd ar gynnydd (Ch 2).	Bwrdd cynllunio ardal/Gwasanaethau plant Ynys Môn	Bydd y swydd hon yn ychwanegu at wydnwch a gallu teuluoedd i ddelio â'r materion hyn, ac felly, bydd llai o deuluoedd yn datblygu i fod angen gwasanaethau mwy dwys.
Ymyraethau a sefydlwyd gan bartneriaid (sydd hefyd yn cyfrannu tuag at y meysydd ffocws) - Arolwg diogelwch tân yn y cartref: Arolwg ar gyfer unigolion sydd wedi eu hadnabod i fod yn fregus yn sgil camddefnydd alcohol. Partneriaid – Gwasanaeth Tân ac Achub, CAIS a'r Bwrdd Iechyd Lleol. - Unigolion sy'n destun Gorchymyn Adferiad Cyffuriau: Cwrs gorfodol ar iechyd a lles, fydd yn pwysleisio ymarferion i leihau niwed – Gwasanaeth Prawf Cymru - Hyrwyddo ymgyrchoedd lleol: Hyrwyddo ymgyrch diogelwch y ffyrdd y 5 angheuol, i godi ymwybyddiaeth o yfed dan ddylanwad alcohol/cyffuriau. Partneriaid – Heddlu, Gwasanaeth Tân ac Achub - Ymgyrch RATTLE: Targedu'r rhai sy'n delio cyffuriau yng Ngwynedd a Môn. Partneriaid – Heddlu, Cyngorau				

7	Ffocws: Lleihau aildroseddu (ar gyfer dioddefwyr a throseddwyr) Mesur: 1. Nifer y bobl sy'n dioddef trosedd dro ar ôl tro (3 neu ragor mewn 12 mis, dangosydd newydd) 2. Nifer sydd yn ail-droseddu dro ar ôl tro oed 18+ (3 neu ragor mewn 12 mis, dangosydd newydd) 3. Nifer sydd yn ail-droseddu dro ar ôl tro, oedran 12-17 (3 neu ragor mewn 12 mis, dangosydd newydd)			
	Camau gweithredu a phrosiectau 2019	Dyddiad Targed	Cyfrifoldeb	Allbynnau a deilliannau
	- Mae'r Bwrdd Rhanbarthol wedi ystyried sefydlu Bwrdd Rheoli Rhanbarthol ar gyfer Gwasanaethau Cyfiawnder ieuenctid. Os bydd Bwrdd yn cael ei sefydlu, bydd cyfleoedd i rannu ymarfer da. Ond, gan fod gennym Fyrdau Rheoli lleol hefyd, byddwn yn adolygu'r trefniant i sicrhau nad oes dyblygu gwaith, nac unrhyw golled i fuddion lleol, wrth weithredu yn y ffordd newydd. - Mae gwasanaeth Cyfiawnder ieuenctid y ddwy Sir wedi adolygu strwythurau ac wedi penderfynu sefydlu strategaeth newydd. Bydd hyn yn arwain at gynllun sy'n fwy effeithiol yn yr hinsawdd ariannol bresennol, ac yn gallu rhoi ystyriaeth i'r mathau o droseddau newydd yr ydym yn eu gweld yn datblygu, megis Llinellau Sirol. - Mae'r cynllun rheoli troseddswyr mewn ffordd integredig neu (<i>IOM – Integrated offender management</i>) am newid y mathau o droseddswyr sydd am gael eu targedu. Rydym wedi adnabod mai dyma'r unigolion sy'n achosi'r niwed mwyaf i gymunedau.	Bydd cynllun strategol 2 flynedd, a chynllun gweithredu yn eu lle erbyn Sed o Awst Yn weithredol drwy'r flwyddyn. Asesu bob chwe mis gan gychwyn gyda (Ch2).	Bwrdd Cymunedau Diogel Gogledd Cymru i'w sefydlu. Byrdau rheoli lleol i ymrwymo i'r trefniant. Bwrdd rheoli gwasanaeth cyfiawnder ieuenctid lleol Bwrdd gweithredol gwasanaeth cyfiawnder ieuenctid lleol Bwrdd strategol IOM rhanbarthol	Mae hwn yn gyfle i dreialu trefniant rhanbarthol, a all fod o fudd i wasanaethau Cyfiawnder ieuenctid, ac o bosib rannu gwaith datblygol ar draws y rhanbarth. Serch hyn, rydym am asesu effaith y Bwrdd newydd, ac os nad oes budd, byddwn yn barod i ddychwelyd i'r trefniant cyfredol. Bydd strategaethau newydd yn eu lle, sydd wedi eu datblygu i ymateb yn fwy effeithiol i'r materion sy'n ein hwynebu ar hyn o bryd. Mae'r cynllun yn gyfle i droseddswyr dderbyn cefnogaeth i'w helpu i roi'r gorau i droseddu. Y bobl fydd yn cael eu targedu o hyn allan fydd y rhai sydd wedi eu cyhuddo o drais yn y cartref neu droseddau yn gysylltiedig â gangiau troseddu cyfundrefnol. Bydd hyn yn galluogi'r cynllun i weithio gydag unigolion yr ydym yn eu hystyried sy'n achosi'r niwed mwyaf i gymunedau. Dylem weld lleihad

	Mae'r gwasanaeth cyfiawnder ieuenctid (GCI) yn adnabod bod nifer fawr o'r plant sy'n dod i mewn i'r gwasanaeth yn dioddef o broblemau sy'n gysylltiedig â 'thrawma ac ymlyniad' (<i>attachment and trauma related issues</i>). Felly, er mwyn torri'r cylch o ymddygiad gwael a throseddu, mae'n rhaid ymateb yn briodol i anghenion y plant hyn.	Hyfforddiant yn ystod (Ch1). Cynllun i weithredu'r dysgu (Ch 3). Bydd monitro'r allbynnau yn mynd ymlaen i 2020.	Gwasanaeth cyfiawnder ieuenctid Gwynedd ac Ynys Môn	yn nifer y troseddau gan yr unigolion hyn; mae'r rhai sy'n parhau i droseddu yn cael eu herlyn. Wrth hyfforddi'r gweithlu ar y ffyrdd gorau o ymateb a gweithio â phlant sydd wedi dioddef o faterion yn gysylltiedig â thrawma ac/neu ymlyniad, bydd gwell allbynnau i'r plant, a hefyd bydd llai o siawns iddynt fynd ymlaen i droseddu rhagor. Eisoes, dengys tystiolaeth genedlaethol fod y math hwn o ymateb yn gweithio.
Ymyraethau a sefydlwyd gan bartneriaid (sydd hefyd yn cyfrannu tuag at y meysydd blaenoriaeth) - Ymgyrch Phoenix: targedu pobl ifanc sydd wedi eu hadnabod fel rhai sydd mewn perygl o droseddu neu ail-droseddu a'u cynnwys mewn gweithgareddau cadarnhaol. Partneriaid – Gwasanaeth Tân ac Achub, Addysg, Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuenctid a'r Heddlu. - Prosiect WISDOM: Ymateb aml-asiantaethol i ail-droseddwyd risg uchel wedi sefydlu yn un o adeiladau'r Cyngor. Partneriaid – Heddlu (Uned Gwarchod y Cyhoedd) a Phrawf (Uned troseddwyd rhywiol a threisgar) - Gorchymyn Ymddygiad Troseddol ar ôl euogfarn (CBO): Gorchymyn ar ôl euogfarn gyda'r nod o fynd i'r afael â'r troseddwyd mwyaf difrifol a pharhaus. Partneriaid - Heddlu, Gwarchod y Cyhoedd, Prawf - Ymyrraeth Gynnar (EIT): Ymateb aml-asiantaethol ymyrraeth cynnar. Partneriaid – Arweinir gan yr Heddlu , aml-asiantaethol				